

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1[—], lanskoletne 2[—]; mesečna naročnina Din 20[—], za tujino 30[—]. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru. Uprava Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 20-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. čk. rač.: Ljubljana 15.621

Št. 196

Ljubljana, sreda, dne 26. avgusta 1931

Leto II.

Arthur Henderson, zunanji minister v odstopiški laburistični vladi, ki prevzame baje vodstvo opozicije proti MacDonaldu v delavski stranki.

Napetost med državo in cerkvijo na Španskem

Madrid, 25. avgusta. AA. Listi poročajo o hudih konfliktih med državno oblastjo in katoličani v severnih pokrajinah. Ta poročila so zbudila v madridskih vladnih krogih veliko pozornost.

Vlada je zato poslala v te pokrajine vojaška ojačanja. Vse garnizije so bile podvojene. Patrole preiskujejo zaloge orožja in so zasedle tvornice orožja v Erbarju in Gurnici.

Katoličani nameravajo prirediti po vsej državi protestne shode proti novi španski vladi. Na shodu v Barceloni so se spopadli katoličani z ekstremističnimi člani strokovnih organizacij. 13 oseb je bilo ranjenih. Manjši spopadi so bili v Burgusu, Valenciji in v Navarri.

Pogajanja med Rusijo in Poljsko

Varšava, 25. avgusta. AA. Pat poroča: V zvezi s pogajanjmi, ki trajajo že od leta 1926. med poljsko vlado in vlado Sovjetske Rusije o pogodbi proti medsebojni vojni, je poljski poslanik v Moskvi Panev izročil včeraj sovjetskemu komisarijatu za zunanje zadeve predloge poljske vlade o tej pogodbi. Ti predlogi se opirajo na načela Kelloggovega pakta.

Tudi Romunija sklene pakt z Rusijo

Bukarešta, 25. avgusta. n. »Cuventul« poroča, da bo tudi Romunija sklenila mirovni politični pakt s Sovjetsko Rusijo, kakor namerava to Poljska. Romunski poslanik v Parizu je včeraj prispel v Bukarešto in se sestel z zunanjim ministrom. Ta pa je nato odpotoval v Sinajo poročat kralju o najnovejših romunskih zunanje-političnih načrtih.

Protiangleško gibanje v Palestini

Jeruzalem, 25. avgusta. AA. V nedeljo je arabsko delavstvo objavilo splošno stavko. V teku dneva je arabsko delavstvo ogorčeno protestiralo proti angleškemu oblastvom, ki so zaprle vse arabske voditelje. Ta ukrep utemeljujejo angleški uradniki s tem, da so arabski voditelji provocirali spopade z angleškim vojaštvom.

Pavlič, Perčec in Perčević v Italiji

Dunaj, 25. avgusta. d. Hrvaški separatisti, ki na Dunaju vodijo časopisno in propagandno kampanjo proti svoji lastni državi, organizirajo bombne atentate, na Gradiščanskem celo sami izdelujejo bombe, in ki imajo z madjarskimi emisarji na Madjarskem ozemlju sestanke, so se zadnje dni mudili v Meranu, da se sestanejo s fašističnimi zastopniki. V Meranu so bili Perčec, Perčević in Pavlič. Pavlič je bil nekaj prej v Bologni, kjer se je sestel z znanim fašističnim agentom za jugoslovanske in albanske zadeve, profesorjem Baldazzijem. S tem so dokazane zveze hrvaških separatistov ne samo z Madjari, temveč tudi z italijanskimi fašisti.

Prezadolženost dežel in občin v Nemčiji

Berlin, 25. avgusta. AA. Vlada komisija, ki proučuje možnosti sanacije financ raznih nemških držav in občin, je ugotovila, da vlada v proračunskih sistemih in knjigovodstvu nekaterih držav pravi kaos. Izdatki za plače uradnikov dosežajo po ugotovitvah te vladne komisije v nekaterih krajih do 69% vsega proračuna. Zato bo treba uvesti v tem pogledu absolutno varčevanje. Nekateri državniki so že dolgo prezadolžene in so tako izgubile ne samo finančno prostost, nego se utegne zgoditi, da bi izgubile celo politično svobodo.

Zopet zakonito kritje v Nemčiji

Pariz, 25. avgusta. AA. Po poročilu iz Berlina je kritje nemške narodne banke ponovno doslej zakonito mejo.

Začasno premirje med angleškimi strankami

Spričo grozečega finančnega poloma so voditelji ustavili vsako strankarsko udejstvo — Kooperacijska vlada vseh treh strank zagotovljena — Po končni odvrnitvi katastrofe bodo stranke zavzele svoje prejšnje položaje — V januarju nove volitve

London, 25. avgusta. AA. Ministrski predsednik se neprestano posvetuje z najuglednejšimi politiki. Dogovorjeno je, da bo lista ministrov objavljena še danes.

Snoči precej pozno je bila objavljena uradna pojasnitev o namelih in smotru nove vlade. Komunike, ki je bil o tem izdan, pravi:

Ko je ministrski predsednik odšel od avdijske pri kralju danes popoldne, je takoj stopil v stike z gg. Baldwinom, sirom Herbertom Samuelom in Snowdenom, ki bi prišli vsi trije v poštev kot člani novega kabineta. V toku posvetovanj z njimi se je marsikaj razčistilo. Tako je sporazumno ugotovljeno, da je glavni in posebni namen nove vlade pobijanje krize v državi, ki je zdaj napočila. Nova vlada ne bi bila koalicijska v običajnem zmislu, nego kooperacijska vlada s tem edinim namenom. Kadar bi bil ta namen dosežen, bi politične stranke spet zavzele svoje prejšnje položaje.

Da se čimprej spravijo v ravnotežje državni izdatki z dohodki, so se omenjeni državniki sporazumeli, da bi se moral sklicati parlament 8. septembra, da se mu predloži v odobritev zelo obsežne redukcije izdatkov in da se najdejo pota in primeren temelj za nadaljnjo ureditev financ za proračunsko ravnotežje. Ker temeljita trgovina in blagostanje ne samo Velike Britanije, nego vsega civiliziranega sveta na zaupanju v angleški funt, bo nova vlada ukrenila vse potrebno, da bo upravičila to zaupanje.

Eden izmed neposrednih rezultatov sestave narodne vlade bo ta, da bo nastopilo politično premirje med konservativci in liberali, ki bo trajalo vsaj nekaj mesecev. Prvi znak tega premirja je napoved resignacije liberalnega kandidata pri volitvah v Guildfordu. Ker je tudi delavski kandidat umaknil svojo kandidaturo, bo konservativni kandidat po vsej verjetnosti brez opozicije.

Mnogo se razpravlja o datumu volitev. Časopisi sodijo, da se bodo volitve vršile najbrže januarja prihodnjega leta. Novi volilni imeniki bodo sestavljeni šele po 15. oktobru, volitve po starem imeniku pa hitro verjetne, ker bi parlamentarne volitve v novembru kolidirale s kampanjo za občinske volitve.

V izjavi, ki jo je dal Stanley Baldwin snoči, pravi med drugim, da je sestava narodne vlade zagotovljena, ker se vsi politični voditelji zavedajo resnosti položaja in

ker smatrajo za prvo dolžnost, da se uredi finance države. Nahajamo se pred veliko državno krizo, je rekel Baldwin, toda naša država se je vselej pokazala veliko, kadar je bil narod v stiski. Dovolj zaupam našemu narodu, da lahko rečem, da danes ne bo napravil izjeme od tega pravila. Kriza, ki nas je zajela, zahteva takojšnjih nujnih ukrepov, toda razpust parlamenta in razpis splošnih volitev bi v tem trenutku povzročila katastrofo. Tega se vsi zavedamo. Edino sredstvo za odstranitev krize je v tesni kooperaciji med vsemi strankami. Narodna vlada ima začrtano svojo nalogo. Ko jo izpolni, se parlament lahko razpusti, čimprej bo to mogoče, in takrat bodo stranke spet svobodne in bodo pred volilci lahko nastopile s svojimi starimi političnimi gesli. Nobena stranka ne bo prisiljena žrtvovati svojih načel. Toda danes je spričo resnosti položaja sveta dolžnost vsakogar, kdor hoče naši državi dobro, da postavi ob stran svoje strankarske težnje in da sodeluje pri delu za narodne interese. Pri tej nalogi bomo mi konservativci pogumno izvršili svojo dolžnost.

Narščajoč razkol v delavski stranki.

London, 25. avgusta. n. — Listi so davi obširno pisali o krizi in večina izmed njih je pozdravila novo vlado. »Daily Herald« pa je odločno nastopil proti MacDonaldu. Pravi, da se nova vlada ne sme smatrati za narodno vlado, ker MacDonald in vsi člani narodnega sveta niso več pooblašeni zastopati angleški pokret, temveč le sami sebe. Nihče ne more dvomiti, pravi list, kdorkoli pozna angleške delavske organizacije, da bodo te v veliki večini zavrnille vsak poskus za rešitev krize, kateri bi pomenil le novo bedo za nezaposlene delavce. List ostro kritizira MacDonaldovo vlado, ki češ da dela le v interesu londonske Cityin angleških bankirjev, ne pa mase. MacDonald in njegova vlada sta prekinila vse stike z delavskimi organizacijami. Kakor pravi »Daily Herald«, bo prevzel vodstvo opozicijskih elementov v laburistični stranki bivši zunanji minister Henderson. Na to že na vso moč pripravljajo. Računajo, da bo MacDonald od 280 laburističnih poslancev dobil pri prihodnjih volitvah komaj 40.

Verjetna lista novih ministrov.

London, 25. avgusta. d. Angleška vlada narodne koncentracije bo sestavljena še danes pozno popoldne ali zvečer. Vlada

bo sestavljena najbrž takole: ministrski predsednik: MacDonald (delavska stranka), zunanji minister: lord Reading (liberal), minister za notranje zadeve: sir Herbert Samuel (liberal), zakladni minister: Snowden (delavska stranka), kolonije: Thomas (delavska stranka), vojna: sir Samuel Hoare (konservativci), delo: Chamberlain Neville (konservativci), lord-kancelar: Sankey (delavska stranka), čuvvar pečata: Baldwin (konservativci) in predsednik tajnega državnega sveta: lord Hoisham (konservativci).

Kako se bo uravnovesil državni proračun.

London, 25. avgusta. d. Nova vlada prevzame samo omejeno nalogo. Rešiti hoče samo problem ravnesja v proračunu, kar je ravno privedlo delavsko vlado do padca. Primanjkljaj v proračunu znaša 120 milijonov šterlingov. Nova vlada ga hoče izravnati s prihranki v izdatkih in z zvišanjem davkov. Na listi nameranih prihrankov je med drugim znižanje podpor za brezposelne, skrajšanje dobe za te podpore, znižanje uradniških plač, znižanje mezd, črtanje izdatkov v socialnem proračunu in črtanje izdatkov v notranji upravi. — Na strani novih dohodkov je na čelu novi predlog za uvedbo 10% one uvozne carine. — Ko bo ta program izveden, bo vlada razpisala nove parlamentarne volitve, ki se bodo vršile najbrž meseca novembra ali decembra.

Kakšna bo večina nove vlade.

London, 25. avgusta. d. Nova vlada bo imela najhujšo opozicijo v klopeh delavske stranke. Komaj 30 do 40 poslancev bo šlo za MacDonaldom, velika večina pa bo pod vodstvom Hendersona zavzela opozicijsko stališče. Tudi od liberalcev bo 10 do 15 poslancev v opoziciji. Samo konservativci bodo v celoti na strani vlade. Novo večino cenijo na 340 do 360 glasov, med tem ko bo opozicija štela kakih 200 do 240 poslancev.

Vloga visoke finance.

London, 25. avgusta. d. V opozicijskih krogih so silno ogorčeni zaradi vesti, da je k ostavki MacDonaldove vlade največ pripomogel londonski finančni svet. Toda ne samo domač, temveč tudi ameriški kapital je baje posegel v angleško krizo. Baje je stavil kot pogoj za novo ameriško posojilo angleški banki zahtevo, da se znižajo podpore za brezposelne.

Program nove madjarske vlade

Izjava grofa Karolyija — V zunanji politiki bo šla nova vlada po starih poteh — »Stiki z Italijo vedno močnejši« — Med sosedi Madjarske je grof Karolyi pozabil omeniti tudi Jugoslavijo

Budimpešta, 25. avgusta. AA. Korbiro poroča: Predsednik madjarske vlade grof Julij Karolyi je razgrnil snoči na sestanku združenih vladnih strank program svoje vlade. Vlada upa, je izjavil grof Karolyi, da bo lahko ustvarila svoj program. Pri tem jo bo na eni strani podpirala požrtvovalnost madjarskega naroda, na drugi strani pa vlada računa s podporo in z mednarodnim sodelovanjem na finančnem in gospodarskem področju. To sodelovanje postaja čedalje glasnejše načelo sedanje dobe. Vlada bo povečala vrhu tega neke kategorije uvoznih carin. Nova bremena pa morajo biti lahka in praktična in enako razdeljena na vse. Objektivno je vse to dosegljivo, v psihološkem oziru pa so tu razne težkoče. Sebičnost je obče človeški pojav, ki vidi bremena svojega soseda v mnogi lepši luči kakor pa lastna. Predvsem pa bo vlada skušala preprečiti bedo. V tem pogledu je njena naloga prav težka. Letošnja žetev je bila v nekaterih pokrajinah tako slaba, da je beda pred durmi. Rešitev tega vprašanja je nujna, kajti v državi ne sme biti ljudi, ki bi stradali.

V zunanji politiki bo skušala vlada v zvezi s svojo gospodarsko politiko delovati

v pravcu dosedanje politike grofa Bethena in zunanjega ministra Valka. Oba sta madjarsko rešila izoliranosti poveljnega časa in revoluciji, ki so bile na Madjarskem. Vlada bo zato poglobila obstoječe prijateljske stike z Italijo, ki so čedalje močnejši. Prijateljski odnosi med Italijo in Madjarsko niso bili nikoli naperjeni proti drugi državi in nikoli ne bodo imeli agresivnih ciljev. Miroljubni značaj tega prijateljstva so opetovano priznale tudi druge države. To prijateljstvo torej ne bo motilo dobrih odnosov z Nemčijo, kakor tudi ne stikov s Francijo.

Govoreč o novem madjarskem posojilu je grof Karolyi opozoril na znana dejstva, podčrtal pa je še tudi to, da so posojilo vpisali večinoma francoski kapitalisti. Vest o političnih pogojih pa je brez vsake podlage, kajti teh pogojev ni nihče omenil. Pogajanja so bila izključno na finančni in gospodarski podlagi.

Tudi pri ostalih državah je Madjarska našla vsikdar razumevanje, tako n. pr. v Angliji in v Združenih državah. Madjarska je nadalje gojila iskreno prijateljstvo s Turčijo in Poljsko in tudi z Avstrijo je bila v najboljših odnosih ne samo v politič-

nih, temveč tudi v gospodarskih vprašanjih. Madjarska skuša neumorno razviti svoje gospodarske stike z Nemčijo, Italijo, Romunijo, Češkoslovansko in Francijo. Pri nekaterih naših sosedih je bilo to razumevanje gospodarskih vprašanj lepo sprejeto.

Politična nesoglasja, je zavrnil grof Karolyi, še vedno obstoje, toda vsi so prepričani, da jih je mogoče odstraniti samo s pacifičnimi sredstvi. Zato ni dvoma, da se bodo v bodoče odstranili še oni momenti, ki zaenkrat otežujejo prijateljske stike z našimi sosedi.

Budimpešta, 25. avgusta. AA. Korbiro poroča: Parlament se sestane v četrtek 27. t. m. Grof Karolyi bo v imenu vlade prečital deklaracijo.

Gandhi najbrže pojde v London

London, 25. avgusta. AA. Gandhi je včeraj objavil indskemu podkralju lordu Willingdonu, da bo še tekom dneva odpotoval v Simlo. Iz tega sklepajo, daje Gandhi sedaj prevzel inicijativo in da se bo iz lastne pobude sestel z angleškimi uradnimi krogi. Gandhi se je vendarle najbrž odločil, da odpotuje v London in da se udeležil indske konference.

Razgnati treba zločinsko gnezdo!

Ko je javnost čitala oficielno poročilo avstrijskega dopisnega urada, da sta izvršila gnusni bombni atentat v Zemunu hrvatska emigranta Hranilović in Seletković, je bilo vse prepričano, da bo tej vesti takoj sledila druga vest, da sta oba atentatorja aretirana in da je razgnano ono zločinsko gnezdo, iz katerega je izhajal ta in vsi drugi atentati na železniške vlake in potnike v Jugoslaviji. Vsa javnost je pričakovala to tem bolj, ker se je Avstrija vedno rada ponašala kot demokratična in kulturna država, ki sicer nudi vsakomur azilno pravico, ki pa tudi pozna svojo dolžnost, da ne dopušta niti najmanjše zlorabe te svoje gostoljubnosti. Še zlasti pa je smela pošteno misleča javnost to pričakovati, ker se je Avstrija predstavljala pred svetom tudi kot država, ki je do skrajnih mej miroljubna in ki zato hoče z vsemi svojimi sosedi živeti v dobrih in celo prijateljskih odnosih.

To pričakovanje poštene evropske javnosti pa je bilo grdo razočarano. Ni bilo ne vesti o aretaciji atentatorjev in ni bilo vesti, da so avstrijske oblasti nastopile proti onim, ki na avstrijskih tleh organizirajo zločinske in gnusne atentate na nedolžne potnike v Jugoslaviji. To razočaranje javnosti je bilo tem večje, ker so avstrijski listi sami nastopili proti tej pasivnosti avstrijskih oblasti in ker so ti zahtevali, da se že enkrat razžene ono zločinsko gnezdo v Avstriji, ki so ga organizirali pod Perčecem in Pavelićem vodstvom hrvatski emigranti v najbolj temne reakcijske namene. Niti te zahteve avstrijskih oblasti niso pomagale in nič se ne zgodi ljudem, ki žive z napačnimi potnimi listi v Avstriji, da z organizacijo atentatov onemogočijo dobre odnose Avstrije z njenimi sosednimi državami.

Mesto vesti o nastopu proti tej zločinski bandi pa se čujejo glasovi, da atentatorjem ni mogoče priti na sled. Avstrijska policija, ki se sicer zelo rada ponaša s svojim slovesom, da je ona najboljša organiziranih policij na svetu, ne bi mogla izslediti dveh emigrantov, ki se kot tujca ne moreta skriti, če samo policija hoče dobro iskati. Ali tudi ne glede na sloves avstrijske in zlasti še dunajske policije ne moremo verovati v njeno dobro voljo, ker se sliši tudi to »opravičilo«, da ni mogoče dokazati sodelovanja Perčeca in Pavelića skupine z atentatorji. Držnost prve vrste pa je takšna trditve. Sami dunajski listi so javno opozarjali policijo, v katere hiše naj stopi, da dožene to sodelovanje, sami dunajski listi so v podrobnostih javljali dunajski policiji že večkrat, kako sta bila Hranilović in Seletković redna gosta v stanovanjih Perčeca in hrvatskih emigrantov. Zakaj se vendar dunajska policija vseh teh konkretnih podatkov ni poslužila, zakaj se ni ozirala na jugoslovanske opomine in izvedla strogo kontrolo v vlakih, da ne bi potem Hranilović in Seletković skoraj pred očmi avstrijskih oblasti pripravila svojega zverinskega atentata? Zakaj niso tega storile avstrijske oblasti?

Pa ne, da bi pri avstrijskih uradih mogel najti mesta oni duh, ki se je pojavil v »Reichpostu«, ki naravnost proslavlja in poveljuje atentatorje. Za »Reichpost«, ki ne skriva svojih simpatij za generala Sarkotića, ki se je med našim narodom proslavil le z vislicami, na katere je dal v masah obešati naše ljudi, za list, ki se še danes istoveti s tem morilecem našega naroda, se pač ne čudimo, če atentatorje poveljuje. Ali verjeti ne moremo, da bi tak duh mogel zavladati tudi v avstrijskih uradih.

In vendar moramo z vso odkritosrčnostjo reči, da bi morali biti pripravljeni tudi na najhujše mnenje, če po vseh jasnih dokazih, po vseh apeli samih avstrijskih listov in po vseh zahtevah poštene javnosti ne bo Avstrija razgnala zločinskega gnezda in s tem preprečila nadaljne atentate na nedolžne ljudi.

Že v svojem lastnem interesu je Avstrija dolžna, da to stori. Samo na slepo je prišla dva hrvatska emigranta in takoj je morala oba vtakniti v zapore, ker so našli pri obeh nedovoljeno orožje. Nobenega dvoma ni, da bi prav tako našli nedovoljeno orožje pri vseh ostalih hrvatskih emigrantih, pri Paveliću in Perčecu, ki vse emigrante zalagata z orožjem, pa cel arzenal. Ali je morda v interesu Avstrije, da trpi na svojem ozemlju ljudi, ki mislijo le na uboj in umor? Ves svet ve, da so Perčec, Pavelić in pajdaši v najožjem stiku z makedonstvujušimi, ki slove po svojih aten-

Učitelji na grobu kralja Petra Osvoboditelja

Poklonitev senci velikega pokojnika — Odgovor Nj. Vel. kralja na vdanostno brzojavko skupščine

Beograd, 25. avgusta. I. Danes dopoldne je okrog 150 učiteljev in učiteljic, ki so se udeležili glavne skupščine jugoslovanskega učiteljskega združenja, posetilo v Opencu grob blagopokojnega kralja Petra Velikega Osvoboditelja in se poklonila njegovi senci. Na grob je bil položen tudi lep venec. Predsednik združenja je imel potem lep govor.

Nato pa je prečital brzojavko Nj. Vel. kralja, ki je prišla kot odgovor na vda-

nostno brzojavko, poslano mu s skupščine. Brzojavka se glasi: »Vam in vsem narodnim učiteljem, ki so se udeležili glavne skupščine, se zahvaljujem za poslano mi pozdrave in izjave vdanosti in zvestobe ter za enodušno zagotovilo, da bo učiteljstvo neumorno v svojem vzvišenem poklicu za dobro in za napredek domovine.«

Nato so si učitelji ogledali kraljevo posvetbo v Topoli, konak itd., nakar so se vrnili v Beograd.

K svečanostim »Jadranske straže« v Zagrebu

Proslave se morajo razviti v veliko narodno manifestacijo

Zagreb, 25. avgusta. AA. Da se bo svečanost posvetitve nove zastave Jadranske straže v Zagrebu izvršila čim sijajneje, je predsednik izvršilnega odbora za to svečanost dr. Jacques Fischer skupno s prvim tajnikom odbora Jadranske straže II. v Zagrebu danes opoldne posetil bana savske banovine dr. Iva Perovića, nato pa šefa policije dr. Janka Bedekovića. Kakor povsod drugod, tako sta tudi pri teh posetih zastopnika patriotskega društva dobila prepričanje, da bo storjeno vse, da se ta proslava kar najsijajneje izvrši.

Split, 25. avgusta. AA. Včeraj je bila seja izvršilnega odbora Jadranske straže.

Prof. Moulin pred rimskim posebnim sodiščem

Moulin in tovariši obtoženi protidržavne zarote — Določeno je, da bo proces trajal en sam dan

Rim, 25. avgusta. V. Prvega septembra se prične pred tukajšnjim posebnim sodiščem za zaščito države proces proti belgijskemu profesorju Levu Jožefu Moulinu in njegovim soobtožencem Fossattiju, Albasini-Scrosattiju, Maffiju in Roggiju. Obtoženi so zarote proti državi oblasti.

Profesor Moulin, ki je poučeval literaturo na bruselski gimnaziji, je bil 10. aprila t. l. aretiran v Milanu, ko se je ravno pripravil na povratek v domovino. Policijske oblasti so dognale, da je prišel v Italijo s skupino belgijskih turistov in da je imel baje izvršiti neke naloge italijanskih emigrantov. Trdijo, da je prinesel s seboj neka pisma na antifašiste, ki so delovali v Italiji. Ta pisma so baje vsebovala navodila o propagandi in antifašistični organizaciji na ozemlju italijanske države. Pri Moulinu so našli beležnico, v kateri naj bi si bil on sam napisal neke beležke, ki bi škodile državi, če bi kdo zanje zvedel.

Ena izmed oseb, za katere je Moulin prinesel pisma, je bil Fossatti, ki se je italijanskim emigrantom ponudil za teroristične aten-

tate v državi. O Moulinu pravijo italijanske oblasti, da se je vedel sumljivo in da je izzval pozornost organov politične policije. V Milanu se je baje sestal z nekim Faravellijem, ki ga ima policija na piki zaradi njegove politične preteklosti. Pri tem Faravelliju so našli pismo, ki mu ga je poslal antifašist Bassanesi in ki naj bi mu ga bil prinesel profesor Moulin. Pri Moulinu so baje nadalje našli kovčeg, ki je imel dvojno dno.

Pravijo, da si je zabeležil položaje karabinerskih vojašnic, gospodarske in sindikalne razmere v Italiji, incidente, ki so se pripetili v Turinu in Legnanu, in druge stvari. Spriču vseh teh obtožb je bil postavljen pred posebno sodišče.

Brnil ga bo odvetnik profesor Josip Gregorac, ostale obtožence pa trije drugi odvetniki. Državni tožilec je postavil tri priče. Proces bo vodil general Cristini. Kakor poročajo listi, se bo proces zaključil že v enem dnevu. Vsekakor ta napoved mnogo pomeni, posebno ker jo je objavila uradna agencija »Stefani«.

Italijanske vojne vaje na zemlji in v zraku

Devet sto letal nad Apenini — Manevri v padski nižini — Vaje ob jugoslovanski meji končane

Rim, 25. avgusta. V. Na obeh pobočjih etruških Apeninov se zbirajo italijanska vojna letala, 894 jih je po številu, 2 diviziji, 5 brigad, 12 jat, 28 skupin, 69 eskadrilj, 37 sekcij. Med njimi je 288 lovskih letal, 388 izvidnih, 48 lovskih vodnih letal, 48 napadalnih, 12 za bombardiranje ponoči, 128 za bombardiranje podnevu, 76 za bombardiranje na morju, 13 za poskusno bombardiranje, 20 za opazovanje strateških prilik in položajev in 153 letal, ki imajo nalogo, da vežejo posamezne letalske skupine med seboj in z njihovimi bazami.

Letala se delijo v dva tabora. Prvi tabor je vzdolž severo-vzhodnega pobočja etruških Apeninov, drugi pa vzdolž njihovega jugo-vzhodnega. Vaje vodi poveljnik letalskega generalnega štaba general Valle. Na teh vajah nameravajo zbrati izkušnje o organizaciji letalskega bojevanja, o porabi velikih letalskih mas za posamezne vojne akcije in tudi o efektivnosti manjših letalskih skupin. Na teh vajah bodo dalje preizkusili bojevanje med letali različnih tipov, obrambo pomorske baze Spezzia, napade na trgovske in industrijske centre, rušenje železniških in cestnih mrež, napade v nizkih sferah, letalske kemične akcije in drugo.

Med tem so že v polnem teku vojne vaje na kopnem v Valtellini in Val Camonica med Verono in Piacenzo. Na teh vajah so zbrane cele divizije pešcev, konjenice, težkega topništva, tankov in drugih vojnih oddelkov. Pri vajah sodelujeta tudi 2 bataljona fašističnih milicij. Vaje vodi poveljnik armadnega zbora v Veroni general Modena. Te vojne vaje si je ogledal tudi kralj v spremstvu vojnega ministra, generala Giraldirja ter raznih armijskih in drugih generalov.

Veliki manevri ob jugoslovanski meji med Ilirsko Bistrico in dolino Idrije pa so se za-

tatih in umorih pri belem dnevu. Ali bi morda avstrijske oblasti hotele, da bi se običaji makedonstvujuših udomačili tudi v Avstriji? In ne nazadnje: Ali je avstrijskim oblastem brez vseeno, v kakšnih odnosih živi v Jugoslaviji, ki je eden najboljših odjemalcev avstrijske industrije??

Zločinsko gnezdo Perčeca in Pavelića treba razgnati in brez parda je treba napraviti konec zločinskemu delovanju te plačane bande! To je avstrijska dolžnost in to zahtevajo od Avstrije ne le dobri sosedi, odnosi, temveč tudi njena čast! Kajti vsaka prizanesljivost do zločincev je kompromitujoča!

ključili. Posamezni oddelki so se že deloma po železnici, deloma z drugimi prometnimi sredstvi vrnili v svoje garnizije. Po vajah je bil velik raport vseh častnikov, ki so se udeležili manevrov. Med vojnimi vajami so zelo pogrešali vode. Vodo so morali s cisternami na avtomobilih dovažati posameznim oddelkom.

Brez zvez s podmornico »Nautilus«

Bremen, 25. avgusta. AA. Po daljšem presledku je neka nemška postaja vendarle vzpostavila stike z ameriško polarno podmornico »Nautilus«. Po kratki izmenjavi prvih vprašanj in odgovorov pa je radijska postaja na ameriški podmornici utihnila. Iz tega sklepajo, da je zašla podmornica po vsej priliki v radijsko revtalen pas, kakor svojčas zrakoplov »Graf Zeppelin«.

Zopetna otvoritev Merkurbanke

Dunaj, 25. avgusta. d. Danes je bila po 6-tedenskem prekinjenju zopet otvorjena dunajska Merkurbank, ki je začela zopet v polnem obsegu posloovati.

Republikanska Španija zati-ra Baske

Pariz, 25. avgusta. AA. Po vesteh iz Bilbao v severni Španiji so ravnatelj 12 listov, ki izhajajo v baskovskem jeziku in ki jim je vlada prepovedala nadaljno izhajanje, poslali mednarodnemu uradu za tisk v Ženevi vlogo, v kateri med drugim protestirajo proti ustavitvi teh listov, ki jo je dekretirala vlada in ki nasprotuje svobodi tiska.

Revolucija v Ekvadorju

Pariz, 25. avgusta. AA. Listi iz Guayaquila poročajo, da je v južno-ameriški državi Ekvador nastala revolucija in da sta morala predsednik republike in predsednik vlade podati ostavko.

Avtomobilska nesreča na Sv. Gothardu

Rim, 25. avgusta. AA. Po vesteh milanskih listov je prišlo včeraj na cesti, ki drži po obronkih Sv. Gotharda, do avtomobilske nesreče. Nekaj avto je strmoglavil s ceste v globino; od 4 oseb, ki so bile v njem, sta se dve pobili do smrti, dve pa nevarno potolkli.

Romarski vlak skočil s tira

Pariz, 25. avgusta. AA. Vlak z romarji v Lourdes je pri Lussou skočil s tira. Vsi vozovi vlaka so se prevrnili. 30 oseb je bilo ranjenih.

Dohodki od taks in trošarin v juliju

Beograd, 25. avgusta. AA. Davčni oddelek finančnega ministristva je sestavil primerjalni pregled o plačanih državnih taksah in trošarinah v mesecu juliju 1931.

a) Trošarine julij 1931.: 57,991.041-73 Din. Proračun je predvidel znesek 66,916.666-66 Din. Razlika znaša 8, 925.624-93 Din.

Trošarine julija 1930.: 76,672.688-13 Din Razlika med julijem 1930. in julijem 1931. je 18,681.546-40 Din.

Prvi 4 meseci prorač. leta 1931/1932: 245,715.331-04 Din., proračun je predvidel 267,066.666-06 Din. Razlika znaša 21,951.316-62 Din. V istem času leta 1930/31.: 273,780.472-91 Din. Razlika med lanskim in letošnjim štirimesečnim donosom teh trošarin: 28,066.122-87 Din.

b) Obče takse julij 1931.: 77,501.678-61 Din. Proračun predvidel: 78,458.333-33 Din. Julija 1930.: 81,912.657-13 Din.

Vozarinske takse julij 1931.: 25,554.154-67 Din. Proračun predvidel: 25,308.333-33 Din. Julija 1930.: 25,613.042-29 Din.

Prepovedana trgovina z žitom

Beograd, 25. avgusta. AA. Privilegirana družba za izvoz kmetijskih pridelkov opozarja glede na čl. 6 zakona o pooblastitvi ministra za trgovino in industrijo za izdajo uredb in predpisov glede izvrševanja zakona o uvozu in izvozu pšenice (»Kdor na sleparski način kupuje pšenico pod ceno, predpisano z odlokom ministrskega sveta z dne 27. julija 1931, in kdor se pregreši s prepovedano trgovino in mletvijo po čl. 1 tega zakona, se kaznuje, če ta prestop ne preide v hujši delikt, razen z denarno kaznijo 1000 do 10.000 Din tudi z zaporom do 30 dni. Preiskavo vodi in kazni izreče upravna oblast I. stopnje. Pritožbe proti obsodbi se pošljejo na upravno oblast II. stopnje.«) na to, da je kazniva vsaka prodaja in nakup pšenice tako med trgovci samimi kakor tudi med trgovci in mlinci, če se ta kupoprodaja vrši pod uradno predpisanimi cenami.

Dunajski sadni trg

Dunaj, 25. avgusta. d. Danes so pripeljali na sadni trg 13 vagonov madžarskega grozdja, 1 vagon jugoslovanskega grozdja in 17 vagonov šumadinskih in bosanskih češpelj in 11 vagonov italijanskih breskev. Tendence nespremenjena.

Parnik se potopil

Pariz, 25. avgusta. AA. Poročajo iz Larochella, da se je zaradi velikih viharjev na morju snoč potopil ob pečinah pred pristaniščem neki tovorni parnik. Utonilo je 7 pomorščakov.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 25. avgusta. d. Na vzhodnem robu Alp: začasno oblačno in deževno s padanjem temperature. V južnih Alpah: skrajno oblačno in padavine; kasneje pa se bo naglo zjasnilo in ohladilo.

I. mednarodni šahovski turnir na Bledu

Vidmar premaga Bogoljubova

Bled, 25. avgusta. Danes so se odigrale prekinjene partije. Dopoldne sta se odigrali le partiji Nimcevič—Flohr in Colle—Flohr. Najprej je Flohr remiziral s Collom in nato takoj prišel svojo partijo z Nimcevičem. Po 64. potezi je bil boj končan in Nimcevič je ostal zmagovalac.

Partiji dr. Vidmar—Bogoljubov in Kostić—Stoltz pa tudi dopoldne še nista bili končani in sta se zato popoldne nadaljevali. Dr. Vidmar je imel ob prekinjenju znatno ugodnejšo pozicijo, dočim je bila partija Kostić—Stoltz skoraj čisto izravnana, da je bil remis več ko verjeten.

Bled, 25. avgusta. Popoldne ob 4. bi se morali obe partiji nadaljevati. Pozicija Bogoljubova pa je bila brezupna in tako je ta izjavil, da se uda, še predno se je tekma nadaljevala. Tako se je ena najbolj zanimivih in napetih partij končala po 86. potezi z zmago dr. Vidmarja.

Prav tako pa je bila brez nadaljevanja končana partija Kostić—Stoltz z remijem.

Stanje po drugem kolu je torej to-le:

Aljehin 2, dr. Vidmar, Spielmann 1½, Astaloš, Bogoljubov, Kashdan, Kostić, Nimcevič, Pirc 1, Colle, Flohr, Stoltz in Tartakower ½.

V sredo se odigrajo te partije: Stoltz—Spielmann, Tartakower—Kostić, Astaloš—Aljehin, Vidmar—Maroczi, Colle—Kashdan, Nimcevič—Bogoljubov in Pirc—Flohr. Posebno zanimanje vlada za partije Nimcevič—Bogoljubov, Pirc—Flohr in Kostić—Tartakower.

Banjaluški turnir

Banjalučka, 25. avgusta. k. Tudi poslednje kolo ni prineslo odločitve. Gabrovšek je dosegel 12½ točk in si s tem zagotovil 3. mesto. Tot in Dydzinski imata vsak po 11½ točk in zavzemata 4. in 5. mesto. Za prvo mesto se bori Trifunović in Pavlić, ki sta najmlajša igralca na turnirju. Pavlić je dosegel 13 točk, a ne igra nobene igre več. Trifunović pa je dobil 12½ točk, a mora igrati še s Konićem. Če ga premaga, bo prvak. Če bo z njim igral remis, bo moral igrati še eno partijo s Pavlićem. Rezultati partij na poslednjem kolu so: Gabrovšek : Kurdjakov 1:0, Pavlić : Avirović 0:5:0:5, Dydzinski : dr. Ilić 1:0, Tot : D. Kuldžinski 1:0, Rajner : Bošan 0:5:0:5, N. Kuldžinski—Salzberger in Konić : Trifunović morajo še igrati. Placement: Pavlić 13, Gabrovšek 12½, Tot, Dydzinski 11½, Avirović 11, D. Kuldžinski 7½, Rajner 7, Bošan 6, Kurdjakov 5, Weiss 4, Prebek, Grenčarski 1½, Trifunović 12½ (odigrati mora še eno partijo), Konić, N. Kuldžinski 9 (1), Salzberger 5½ (1)

Angleški učitelji v podzemskih jamah

Angleži se divijo cerkniškemu jezeru, postojnski jami in drugim podzemskim krasotam slovenskega Krasa

Zadnje tri dni svojega bivanja v naši banovini so angleški gostje posvetili našemu divnemu Krasu in sicer onim klasičnim krajem, kjer so že od davnih dni veliki znanstveniki poizkušali razrešiti uganke kraske prirode, t. j. porečju Ljubljane. Prvi dan so obiskali naše prelepo Cerkljansko jezero, ki ga Slovenci žal še vse premalo obiskujejo in cenijo.

V Cerkljani nas je sprejel bankski svetnik ing. Hočvar, ki se že deset let trudi z osuševanjem Cerkljanskega jezera. Gospod svetnik je osebo prevzel vodstvo. Da nam je na razpolago vse svoje veliko znanje, navdušenega jamarja, predelavca Jožeta in njegove pomočnike, ki so nam pripomogli do užitkov, kakršnih navadnih obiskovalci še dolgo ne bodo deležni. Gospod bankski svetnik tiho in mirno razširja Veliko Karlovec, razstreljuje sfere ter prodira globlje in globlje v doslej še ne poznane podzemne hodnike. Nobeden od njegovih prednikov ni prodrl niti do ene tretjine tega potoja, ki je danes odprt vrti in človeku s pomočjo dinamita. Sifoni in ožine, ki preje niso pustile niti najpogumnejših raziskovalcev dalje, so sedaj odstranjene.

Na čolnih so delavci prevažali Angleže, ki so pripadali po večini geološki skupini naših gostov, preko globokih podzemskih jezer. Bila je to zanimiva vožnja med skalnimi stenami in mestoma pod zelo nizkim, s kapniki okrašenim stropom, v temi, ki so jo le medlo razsvetljevale naše svetiljke. Za jezera pa smo pod osebnim vodstvom gospoda svetnika in njegovega pogumnega predelavca vstopili v kapniške jame, ki se odlikujejo po prav izredni krasoti in silnem bogastvu kapnikov. Do tu navadni obiskovalci še niso prodrl, kajti priroda čuva te lepote z globokimi jezerci in pravim labirintom, ki sta ga odkrila gospod svetnik in predelavec Jože. Le z večim vodstvom si je mogoče ogledati te krasne podzemne dvorane. Mi smo bili takega vodstva deležni in angleški gostje so bili vsi očarani in globoko hvaležni prelubeznivemu vodniku. Šele precej pozno popoldne smo zapustili Veliko Karlovec. Oddal smo potovali ob nešteti ponikvah in bruhalnikih, katere je bil ob letošnji suši posebno lahko in lepo opazovati, dalje preko vsega suhega jezerskega dna. Divni dan je sanjavo pokrajino napravil posebno lepo.

Dne 21. t. m. smo pri Planini prestopili mejo. Ogledali smo si najprej velikansko Malograjsko jamo, ki je goste zadivila s svojimi krasnimi, mestoma skoraj sto metrov visokimi dvoranami in šumečo podzemsko Pivko. Gospod A. Perco, znameniti speleolog in direktor Postojnske jame, je omogočil, da jim je izvrsten vodnik razkazal vse znamenitosti Postojnske, Črne in Pivke jame. Kdor je videl krasote vseh teh delov podzemnega sveta, ki pripadajo Pivki, bo pač razumel, da je nemogoče opisati ta čuda, ki so nastala pod zemljo tekom milijonov let. Temu primeren je bil tudi vtis na našo družbo. Gospod direktor nam je nato osebno razkazal podzemski biospeleološki inštitut, ki je edini na svetu. Kaj se skriva tam globoko notri v temi med nebrojnimi kapniki, a vendar vse najkrajše urejeno za študij podzemne flore in faune, je tukaj pač težko opisati.

Ze v večernih urah nas je avtobus pripeljal do znamenitih škocijskih prirodnih mostov. Ob zamirajoči luči so si Angleži ogledali krasne oboke, ostanke nekdanjega jamskega stropa nad Rečjo Rak in temne vhode v skrivnostni podzemski svet.

Zadnji dan je veljal Planinskemu polju, ki služi zaradi svoje krasne lege in nešteti velikanovih kraških pojavov vsi ljubitelji naših turistov. Gostje so šli tiho in občudujoče mimo krasot in globoko so si vtisnili v srce milino pokrajine ter mračna zemeljska žrela. Najmogočnejši vtis pa je napravila tamonjša priroda s goste, ko so nad Planinskim poljem prišli do grandioznega vhoda Vranje jame, ki morda nima para na svetu. Iz svetlega solnca

ROGAŠKA SLATINA je naše znamenito zdravilišče. Mineralna voda »Tempela«, »Styria« in »Donat«. Indikacije in zdraviljenje isto kot v Karlovi Varh. Od 1. septembra znatni popusti: 25% od vseh cen splošno, 50% za drž. in komunalne uradnike ter upokojence. Popolna penzija (stan, hrana, zdravnik, zdrav. sredstva, takse itd.) po osebi Din 530— do 655—, za državne uradnike Din 460— do 600 tedensko. Prospekti in informacije potom ravateljstva zdravilišča. 1892

so se pogrezali globlje in globlje preko zamirajočega rastlinstva in mahu doli pod siloviti obok, skozi katerega vsipa dan svetlobo doli v podzemsko dvorano, v kateri bi se lahko obrnila marsikatera velika cerkev. Čudovito osvetljene mračne skalne stene, po luči hrepeneče rastlinstvo in čudno jamsko živalstvo, vse to je stalo v polmrazu okoli gostov, ki so bili kakor očarani.

Danes so nas angleški gostje zapustili. Težko so se ločili od lepega Bohinja in gostoljubnega hotela sv. Janez, ki jim je tri tedne bil najprijetnejše bivališče in izletišče v našo lepo prirodo.

Končno še enkrat vsem, ki so pripomogli, da so se dragi nam angleški gostje počutili tako prijetno pri nas, najpriskrnejša zahvala. Pripomnim tudi, da se je naše občinstvo, mestno kakor kmetstvo, kar najprijetnejše in najvrednejše vedlo napram njim. Posledica tega je, da so mnogi obljubili, da bodo še prišli v naše kraje in da bodo angleškim skavtom priporočili taborenje pri nas.

Pavel Kunaver.

Opozorilo prebivalstvu med Ježico in St. Vidom

Dne 27. t. m. se prične ostro streljanje 40. pešpolka pri Klečah (občina Ježica) severozapadno od ceste Kleče — St. Vid, v smeri preko Save proti Hribu Straža med Črnučami in Gameljni.

Do streljanja bo trajalo cel mesec izvenredne dne dni in sicer vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 17. ure. Cesta med Gameljni in Črnučami bo za promet zaprta, prav tako tudi stene in pespoti pod njo in nad njo. Nujno opozarjamo meščanstvo, naj ne hodi v ogroženi pas in naj izbere druga varna pota. Zlasti opozarjamo kmetovalce, ki imajo v dotičnem kraju polja itd. ter kopalce in izletnike, da je vsako prekračenje zgoraj označenih meja smrtno nevarno.

Nove hiše in vile v Ljubljani

Na Pokopališki cesti, ki spaja Dunajsko cesto in Robbovo ulico tostran pokopališča, si je omislil svojo domaćijo dr. Neuburger. Poslopje je visokopritlično z enim nadstropjem. Hiša stoji na odprtem svetu in zato je v lepih modernih sobah dovolj svetlobe in solnca. V tleh so drvarnice, pralnice in kopalnica, stanovanja pa v visokem pritličju in prvem nadstropju. Prihodnje dni se vseli zadnja stranka. Zidarska dela je izvršila tvrdka Tönnies.

V Dravski ulici, ki drži z Vodovodne ceste v Podmilščakovo ulico, bo imela svoje ognjišče Zora Rapetova. Zdej je v delu prvo nadstropje in bo hiša v kratkem dozidana in pokrita. Ker je temeljni zidovje prevlečeno s smolo, bodo tudi podzemski prostori dobro porabni. Suha in svetla moderna stanovanja bodo v visokem pritličju in prvem nadstropju. V oktobru ali še prej, ako bo vreme ugodno, bodo zidarska ter vsa druga dela gotova. Zidanje ima v rokah mestni stavbenik Emil Tomažič.

Tvorničar pliša Ferdinand Eifler na Dunajski cesti 75, je lani priredil kotlarno in 24 metrov visok tvorničski dimnik. V glavnem poslopju nekdanjega »Transformatorja« so montirana vretena, ki tkejo pliš. Podjetnik ima glavno svojo tvornico na Češkem. Ljubljansko svojo tvornico bo pa letos znatno povečal. Ob Vodovodni cesti kopljejo delavci svet za betonski temeljni obširnega poslopja. Tik ob rečenju cesti je napravljen opaž, na stavbišču samem pa stoji več opažev za železobetonske stebre. Poslopje bo še pred zimo gotovo in porabno. Zidanje je prevzel stavbenik inž. Josip Dedek.

V Pleteršnikovi ulici, ki gre nekako sporedno z Dunajsko cesto od Bežigrada do Livarske ulice, ima svoje domovanje domala gotovo uradnik Senk Ivan. Sezidano, ometano in pokrito je že. Zdej so v delu stopnice. Prihodnje dni bodo položili mizarji po sobah parkete, za njimi pa opravijo sobni slikarji svoje delo. Hiša bo imela čedno betonsko ograjo, ki so jo začeli te dni graditi. Lepa moderna stanovanja bodo v visokem pritličju in prvem nadstropju. Zidarska dela izvršuje stavbno podjetje Anton Mavrič.

V Gerbičevi ulici se vršijo še slikarska in mizarjska dela v visokopritlični enonadstropni hiši Franca Marolta. Zidanje je imel v rokah stavbenik Matko Curk. Hiša bo porabna prihodnji mesec.

V kratkem bo gotova tudi enonadstropna hiša profesorja Josipa Pavčiča. V hiši bodo prijazna solnčna stanovanja v pritličju, prvem nadstropju in pod streho. Hiša stoji na razširjeni Zelenci poti v bližini Kolesijske ulice. Zidal mu je stavbenik Matko Curk.

Premestitve v železniški službi

Premešeni so: uradnik VIII. položajne skupine Cundrič Jožef, prometni uradnik, Strživojno-Vrhoplje, direkcija Subotica na Jesenice; X. položajne skupine: Kolničar Lovro, pomožni prometnik, Višnja gora, za šefa postaje Rožni dol-Pribišje; uradniška pripravnik: Zavašnik Rudolf, Hrastnik v Velenju; Kušar Ivan, Velenje v Hrastnik; zvaniki I. kategorije, II. položajne skupine: Zupan Aleksa, komercialna zvanika, Novo mesto v Maribor glav. kol.; Oroz Vinko, brzojavec, Celje, za šefa postaje Sv. Jodert; Škerk Josip, vodja premika, Zalog v Ljubljano glav. kol.; Podraž Anton, komercialni zvanik, Rakek v Celje; IV. položajne skupine: Kruh Avgustin, komercialni zvanik, Kranj v Maribor glav. kol.; zvanika II. kategorije, I. položajne skupine: Radetič Ivan, nakladnik, Ljubljana gor. kol. v Ljubljano glav. kol.; II. položajne skupine: Škoda Janez, skladiščni desetar, Ljubljana glav. kol. v Prevalje; dnevničarji: Gruden Ivan, Vuzenica v Videm-Krško; Železnik Henrik, Vuhred Marenberg v Ozalj; Lešnik Viktor. Rimske toplice v Novo mesto.

Premestitve učiteljstva v Dravski banovini

Ministrstvo prosvete je s svojim odlokom O. N. br. 60.311 in O. N. 60.312 z dne 18. avgusta 1931 premestilo v Dravski banovini naslednje učitelje:

Majerhold Marija iz Lepe Njive v Bočno; Černe Alojzija iz Getenice v Borovce; Debeljak Stanislava iz Ribnega v Braslovče; Meško Jakoba iz Trdkove v Cankovo; Cvetko Radovana iz Sv. Jakoba v Slov. gorici v Cezanjevce; Stajnko Viktorja iz Stanjevec v Gederovce; Uršič Antona iz Trebelnega v Horjul; Stiblerja Ivana iz Turnišča v Kapele, srez Brežice; Lasič Fran iz Koroške Bele v Kranj; Cvar Stana iz Gor. Lakoša v Krašnje; Hima Aleksander iz Šmarja pri Jelšah v Mačkovec; Miklavc Franc iz Marenberga v Makole; Grošelj Lidija iz Marenberga v Makole; Maceuš-Ziher Nada iz Limbuša v Maribor; Murevec Ivan iz Sv. Primoža v Nomenj; Peterlin Terezija iz Jasenice v Planino — Rovtarske Ziberše; Pečnik Ivan iz Svibnega v Radeče; Mihec Anton iz Aleksandrova v Radence; Kurbus Milena iz Sv. Vida pri Ptuj v Radence;

Urbančič Branko iz Sinjega vrha v Ribnico; Nartnik Marica iz Dubrave v Ribnico; Žitnik Maksa iz Reke nad Laškimi v Sevnico; Zmone Viktorija iz Sy. Ane v Slov. gorici v Stari trg pri Rakeku.

Pretnar Angela iz Čemšenika v Zaplano; Tavželj Josip iz Litije v Ormož; Trevo Gabrijela iz Dola v pisarno prosv. odd. banske uprave;

Mercina Danica iz Grahovega v Stično; Andolšek Stanislav iz Poloma v Gozd (Kamnik); Udovič Franica iz Blok v Kropo;

Pizzulin Ana iz Drage v Bloke — Nova vas; Pire Milena iz Šmarjete v Mengeš; Uršič-Benedičič Vida iz Trebelnega v Horjul; Cvetko-Verdir Ana iz Sv. Jakoba v Cezanjevce;

Porekar Vladimir iz Ormoža v Ljutomer; Sinigoj Boris iz Gaberja k Sv. Križu pri Kostanjevici;

Mencej Franc iz Buč k Sv. Ožbald (Prevalje); Theuerschuh-Kuzelj Frančiška iz Zdol v Šoštanj;

Gorjup Gabrijela iz Kostanjevice v Toplice pri Zagorju;

Pahor Drago iz Sv. Planine v Trbovlje; Možina Boris iz Zvir v Velike Lašče;

Fetich-Frankheim Oton iz Rovt. Ziberšah v Vel. Podlog;

Kodrič Rudolf iz Sv. Marjete v Vuhred; June Leopold iz Komende v Zameško; June-Golja Marija iz Zirov v Zameško; Kokalj Franc iz Vel. Laš v Komendo; Kuljiš-Potočnik Helena iz Cerknice v Naklo

(Kranj); Trček Ludovika iz Pertoče v Gor. Lakoš (Dol. Lendava);

Škilan Josip iz Studencev v Limbuš; Novak Cilka iz Vrhniške k Sv. Vidu srez Ptuj; Skalamera Neda iz Novega mesta v Brigo (Kočevje);

Wittine Josip iz Ovčjaka na Sv. Planino (Litija); Mataič Vekoslav iz Prezida v Taborsko (Savska banovina);

Buzdon Marija iz Plešev v Kastav (Savska banovina); Djordjevič Radomir iz Fram v Šipikovo (Moravska banovina);

Baša Anton iz Sv. Benedikta v Celje; Primož Josip iz Železnikov v Ljubljano VI. deška;

Kogelnik Franc iz Črne na Mato; Mihelič Ivan iz Kapele v Radence; Jurečič Fran iz Sv. Križa v Šmarje (Ljubljana — okolica);

Peterlin Alojzij iz Dobove v Kamnik; Demšar Ivan iz Zabanice k prosv. odd. banske uprave Ljubljana;

Arrigler Marija iz Trebnjega na Vrhniko; Selak-Močan Marija iz Šoštanja v Zire (Logatec);

Peršič Terezija iz Rake v Laško; Mihelič Ivan iz Sela v Črnuče; Mihelič-Mešek Stanislava iz Sela v Črnuče; Urbančič Alojzij iz Doba na Jesenice (Radov. lica);

Urbančič-Vilhar Zofija iz Doba na Jesenice; Belin Franc iz Tomišlja v Senčur (Kranj); Tanaj Terezija iz Peteševce v Dole pri Litiji;

Grom Frančiška iz Naklega v Marenberg; Zannfuchs Julija iz Dolge vasi k Sv. Ani v Slov. gorici;

Nanut Anton iz Mengša v Svibno (Krško); Nagy Evgen iz Domanjševce k Sv. Primožu na Pohorju;

Bako Karol iz Strukovce v Sremle (Brežice); Kokot Ljudevit iz Dobove v Zabanice (Kranj); Pibrovce Leon iz Jesenic v Brežice; Pibrovce Ema iz Jesenic v Brežice;

Klemenčič Alojzij iz Senčurja v Tomišelj; Vizjak Marija iz Brezic v Dobrovo; Žitko Matija iz Vel. Laš k Sv. Duhu (Logatec);

Žitko-Hinek Amalija iz Vel. Laš k Sv. Duhu (Logatec).

Gradnja jezov na Bistrici pri Kamniku

V varstvo velikih zatvornic na koncu smodniškega zida in v varstvo ceste, ki pelje iz Kamnika proti Stranjam tik ob strugi Bistrice, je zgrajenih nad 20 jezov, katere oskrbuje uprava smodnišnice. Bistrica je večino teh jezov zadnja leta močno poškodovala, deloma pa popolnoma porušila, tako da je divja Kamniška Bistrica ob poplavih že večkrat ogrožala cesto, pred par leti pa jo je pod brvjo pri tovarni »Vesna« precejšen del porušila. Ministrstvo vojne in mornarice je v jeseni razpisalo ofertoalno licitacijo za obnovo jezov. Gradbo jezov je prevzelo ljubljansko gradbeno podjetje inž. Dedek, ki je ponudilo za izvršitev najnižjo vsoto, t. j. okrog 700.000 Din. Podjetje je pred nedavnim pričelo z gradnjo že pri spodnjih velikih jezovih pri tovarni »Vesna«. Sedaj so v gradnji 4 jezovi in na njih kar mrgoli delavcev. Na prvem jezu brni kompresor že par dni in razbija tritret metra debel beton — ostanek prejšnjega jeza. Iz velikih skal, ki so v kupih naložene ob cesti, bodo zgradili močnejši in trajnejši zid kot je bil prejšnji betonski. Pri naslednjih dveh jezih delavci dokončujejo mrežno konstrukcijo spodnjega dela jeza, pri zadnjem jezu pa zabijajo pilote. Monotona pesem delavcev, da zabijajo pilote, odmeva ob bregovih Bistrice podnevi in ponoči, kajti podjetje hoče izkoristiti ugodni čas, dokler je še malo vode v strugi. Deževje, ki je nastopilo zadnje dni, pa bo seveda delo za nekaj časa ustavilo.

Agitirajte za Jugoslovana!

Claude Anet:

Arijana

Roman ruske deklice.

V salonu sta pila čaj. Konstantin je posadil deklico na svoja kolena in njune ustnice so se strnile. Začel jo je slačiti. Toda Arijana se je vztrajno branila in njeni ostri nohti so imeli precej opravka v tem boju. Z laskanjem, s silo, s prošnjami in z vsakovrstnimi zvijačami in pregovarjanji je moral s trudom zavojevati vsak posamezen kos oblčila. Padla je lahka bluza; okrogla, mlada prsa na nežnih grudih so se pokazala. Za krilo je potreboval neprimerno več časa, končno mu je uspelo, da je zdrknilo na tla. Držal je v naročju skoraj golo deklico. — Bil je do cela izmučen. Običaj in navada zahtevata od ženske, da kažejo v takih primerih samo toliko navidezne upora, da mora moški zaključiti svoj napad s kretinjo staroveškega zavojevalca; to je prekrasna igra, katere vloge so od pamtiveka natančno predpisane. Toda tu je moral Konstantin uporabljati v resnici silo in se naporno boriti, dasi je bila molče ugodila njegovim željam. Čemu se je tako strastno branila, ko je bila vendar sklenila, da se mu uda? Čemu se

je branila že celo uro brez popušcanja? Med kratkim odmorom si ni mogel kaj, da ne bi ji očital z nevoljnim glasom:

»Vendar veste, zakaj sva tu! Bil ste na to pripravljeni. Saj ni to prvič...?«

Arijana ga je visokostno pogledala in rekla z glasom, ki naj bi mu dokazal neupravičenost njegovega dvoma:

»Ali mislite, da sem na vas čakala?« Privzdignila je rame, da ji je srajca zdrknila ob laktu navzdol in napol razgalila život. Ko jo je pa hotel nesti v spalnico, se je trdno oprijela divana in rekla z donečim glasom:

»Pojdem, toda če sprejmete moje pogoje!«

»Soglašam že vnaprej!« je odgovoril težko sopeč.

»Biti mora temno, jaz pa ostanem, kakor bi bila mrtva.«

Konstantin Mihael je pomislil: »Na koga, za vraga sem naletel? Današnja priskuknjena dekleta ne poznajo ne čuvstva ne užitka in ljubezen jim je toliko kakor jed: brezpomembna zadeva, ki jo je treba pač izvršiti. S takimi dekleti ni dobro spuščati se v pustolovščine. — Da bi se le še kdaj ne pokesal zaradi tega!«

Držal je v naročju hladno telo in ugovarjal:

»Ti pogoji so blazni; toda zdaj ni časa za pregovarjanje.«

V temni sobi, sredi mehke postelje, v kateri je Arijana ležala »kakor mrtva«, ga je prepričala, če tudi morda nehote, da ni tako brezčutna, kakor se je bal.

Toda tudi v temi se je boj še nadaljeval, boj z mrtvim truplom.

Razdraženo je zavpil:

»So trenutki, v katerih je bramba morda na mestu, vendar pa so tudi taki, da mora deklica vedeti, da se je treba udati.«

»Saj se ne branim,« mu je zatrepetal droben slaboten glas na uho, otroški in pohleven glas, v katerem je komaj za spoznanje zadržela neka boječnost, da ga je ta novi odtonek presenetil.

In v tistem hipu je premagal njen odpor. —

Uro pozneje si je Arijana, sedeč pred zrcalom, česala razpuščene lase; do pasu so ji segali v lesketajočih valih in zakrivali nežno telo.

Govorila je brezbržno in neprisiljeno ter pripovedovala dogodke iz prejšnjih dni. Ne z besedo ne s pogledom ni pokazala, da je njeno razmerje do Konstantina zdaj drugačno od prejšnjega. Medtem ko jo je poslušal, je Konstantin zapazil na prstu desne roke majhno prasko. »Ali me je mala pošast opraskala?« je pomislil. »Morda pa je bila igla?«

Ko je bilo polnoči, je vstala. Zaman jo je skušal pregovoriti, da bi šla skupaj k večerji.

Sezona

Bral sem neke te dni, da je prišla sezona v deželo; pripeljali so jo baje s seboj z dežele najbolj pridni srednješolci, ki kar ne morejo pričakati pričetka šole in so se v svoji vnemi vrnili že kar 10 dni prej v mesto, kakor se bodo njihovi tovariši.

Sezona je prav lepa reč in kdor še ne ve, kaj je sezona, naj si zapomni, da je to tisti del leta, ko se ljudje zbirajo v mestih, da uganjajo medseboj organizirano hinavščino. Može — ali če hočete: gospodje — vodijo svoje žene in hčere na plesišča in v gledališča, na večerje in na čajanke; gospe in gospodične pa razkazujejo tam vse lepe reči, ki so jih jim kupili srečni gospodje soprogi in ateki itd., včasih pa še to, kar niso imele priložnosti pokazati v letoviščih in v kopališčih. To je sezona. Pravijo, da se ta del leta močno pozna tudi v zastavljalnici in pa v »rnihih bukva« gospodov krojačev in »šivilj in modistk; ne vem pa tega prav natančno.

Blagor pa je tistemu, ki lahko preživi sezono v Ljubljani (ali pa v Mariboru, da ne bo zamere); težko pa je nam, ki jo moramo leto za leto preživljati v Žalostni vasi. Ta vas leži tam nekje za Krimom ali za Kumom, tega še sam ne vem prav; zdi se mi pa, da do kitajskega zidu ni več daleč od tam.

V Žalostni vasi preživljamo sezono leto za leto tako-le: Vsak večer gremo v gostilno, edino, kar jih imamo. V gostilni je več miz in okoli teh miz se razvija naša sezona vseh devet dolgih zimskih mesecev.

Pri eni mizi sede sami resni in modri možje, ker so vsi oženjeni in zato že celo ne smejo uganjati neumnosti, sicer...! Modri in resni možje štejejo cel večer in tolčejo ob mizo: Karo ima 20, — 24 — kaj pa goljufaš? — 36 — 57 — 66 — dosti je; Kedar je dosti, zapišejo, da mora ta in ta plačati četrto cavička. To traja ves večer.

Druga miza: Tudi sami resni možje, ampak pod strogo »kontrolno«. Same debele in mogočne postave, kakor nemški narodni spomeniki a la Niederwald. Pogovori pri tej mizi so imenitni: Kdo je prodal hišo? Ta? Saj nič nima! Kdo pa jo je kupil? Ta? Saj ta tudi nič nima! Potem pridejo na vrsto ceste, cestna železnica, če bi jo imeli, in ta in ta visoki gospod, ki da so vsi za nič. Nazadnje pa začno gospe »kontrolorke«, ki varujejo zvestobo svojih mož z žgočimi bliski iz svojih oči na mlado natakario, nad vse hvaliti dobrote raznih purmančkov in pripovedovati, kako je dobro »čist« en mal' zeljčka zraven, oh, kako je to dobro!...! Može pa kimajo — kaj pa hočejo drugega? Saj morajo...!

Pri sosednji mizi je zbirka vozičkov za otroke (ne otročjih vozičkov; vozički niso otročji, ampak otroci), od ust do ust pa gre: Oh, kako je ta fantek »pipi«! Ta punčka, oh, kako je pridkana — koliko je pa že stara? Kaj? Šele dve leti? Oh, pa je že tako pridkana; na punčko, daj no rok'co, no! Vidiš, sedaj si pa res pridkana, oh, tako si pridkana...! Ja, gospa, pa — ali poznate vi tisto, no; tisto, ki hodi s...? Ne? Oh, to je pa čudno; jaz sem pa mislila, da jo vendar poznate! Veste, samo za vas: to vam je ena! (Začne šepetati na uho in potem zopet na drugo uho itd.). Otroci se pa med šepetom dero in razsajajo, da pri prvi mizi preklinjajo karte, pri drugi purmančke in ves mesek s hrenčkom in s poperčkom vred, kar ga je na svetu, krčmar pa stoji ob strani in — molči, da ne prežene iz svoje hiše tako živahne sezone.

Vsa duševna vsebina naše dolge sezone v Žalostni vasi je torej: Mesek in hrenček, pipi-fantek in pipi-punčka in tramvaj in kislo zelje...!

Blagor torej vam, ki živite v veseli, prijetni, razigrani in duhoviti Ljubljani in prav takšnem Mariboru, da ne bo zamere. Ko bi človek mogel vsaj za en dan tja — pa kaj se hoče: služba je služba in kruh je kruh! Tudi potrpke so dobra zelenjava za čiščenje želodca.

Celje

* **Prosilcem za službe pri mestni policiji.** Mestno načelstvo sprejema še vedno številne prošnje za podelitev služb pri predstojništvu mestne policije. Mestno načelstvo opozarja, da ni nobeno mesto pri predstojništvu mestne policije razpisano in da bodo službena mesta, ki bi slučajno postala prosta, podeljena onim osebam, ki so vložile prošnje na podlagi razpisa z 8. aprila 1931. Na druge prošnje se ne bo odgovarjalo.

* **Soferski izpiti za mesto Celje ter za srez Celje** se bodo vršili v septembru. Interesenti iz rajona predstojništva mestne policije naj takoj vložijo prošnje na ta urad, interesentom iz sreza pa pri sreznem načelstvu. Dan izpitov bo pravočasno javljen.

* **Poskusen samomor.** V ponedeljek 26. t. m. okrog 6. ure zvečer je bilo pozvano moštvo rešilnega društva v stanovanje 42 letne zasebne uslužbenke K. M., ki je v hipu duševne zmedenosti izpila steklenico lizola. Prepeljali so jo z rešilnim avtom v javno bolnico, kjer so ji izprali želodec in rešili vsake nevarnosti.

* **Dne 8. septembra se zbere v Celju kmetška mladina iz celjske okolice in Savinjske doline,** da tu praznuje svoj praznik, združen s tekmo koscev in kolesarjev. Tekmovališče bo na Sp. Hudinji, kjer se bo po končani tekmi vršila pristna kmetška zabava. Pododbor je že sprejel več lepih daril za zmagovalce.

* **Sestanek sadnih trgovcev v Celju.** Sreski gremij trgovcev v Celju sklicuje za danes sestanek sadnih trgovcev, članov gremija. Sestanek se bo vršil ob 8. zjutraj v klubovi sobi hotela »Evrope« v Celju. Vabijo se vsi člani, ki se bavijo s sadno trgovino.

Jz Dravske banovine

Uredništvo opozarja vsa društva in dopisnike, da morajo biti vse novice za prihodnji dan vsaj do 7. ure zvečer v uredništvu, sicer jih ne bomo objavili.

* d **Službeni list kraljevske banske uprave Dravske banovine št. 49 z dne 26. avgusta 1931** vsebuje: Zakon o dovoljevanju olajšav gozdni industriji zaradi krize. — Zakon o dopolnitvah v zakonu o državnem nadzorstvu nad delom invalidskih društev. — Zakon o izpremembah in dopolnitvah številk 30 in 31 uvozne tarife v predlogu zakona o obci carinski tarifi. — Naredba ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje o določitvi nevarnostne tabele za zavarovanje zoper nezgode in o postopku pri uvrščanju obratov v nevarnostne razrede in nevarnostne odstotke. — Naredba o razlastitvi stavbišč. — Naredba ministra za socialno politiko in narodno zdravje o oprostitvi nameščenecv društva Rdečega križa od dolžnosti zavarovati se zoper bolezen. — Uredba o opravljanju prisega drž. uslužbencev v resortu ministrstva za gradbe. — Uredba o besedilu prisega drž. uslužbencev v resortu ministrstva pravde. — Pravilnik o prevažanju okuženih bolnikov. — Pojasnilo k čl. 9. pravilnika o priročnih lekarnah zdravnikov in živnozdravnikov. — Izmenjava not o trg. sporazumu med kraljevinama Jugoslavijo in Romunijo. — Premestitev obmejne veterinarske postaje iz Čakovca v Kotoribo. — Razglas o preizkušnji gozdnih čuvajev. — Izpremembe v staležu banovinskega osebja.

d **Družbi sv. Cirila in Metoda** so izročili mesto venca blagopokojnemu predsedniku za Aleks. Hudovernika sklad: Ravatelj dr. Janko Kersnik 500.— Din; trvdka Iv. Perdan nasl. 300.— Din; podružnica Kranj 20.— Din; Tilka Leckarjeva iz Mačbora 100.— Din. Lepa hvala!

d **Vremensko poročilo.** Včeraj je kazal v Ljubljani termometer 17-4, barometer 754-7, relativna vlaga 90%, tiho, oblačnost 10, dež (39-1 mm), v Mariboru je kazal barometer 753-8, termometer 17-6, relativna vlaga 89%, smer vetra SSE 4, oblačnost 10, dež (0-4 mm). Vsa opazovanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 20-8 (17-4), v Mariboru 19-8 (17-2), Mostaru 29-2 (14-2), Zagrebu 23-8 (17-6), Beogradu 25-7 (17-4), Sarajevu 28-3 (13-2), Skoplju 32-1 (12-1), Splitu 28-4 (19-8). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

d **Hranilni in posojilni konzorcij v Ljubljani** oddaja v takojšnji zakup restavracijo v svoji novi zgradbi v Gajevi ulici (vzporednica Aleksandrovi cesti). Istotam se odda tudi poseben trgovski lokal eventualno skupaj z restavracijo. Pogoji na vpogled v pisarni konzorcija. 1893

d **Nagradno tekmovanje slovenskih harmonikarjev** se vrši dne 30. avgusta t. l. na velesejmu v Ljubljani in to ves dan. Posebne komisije bodo ocenile vse igralce in izbrani najboljši bodo ob petih popoldne tekmovali še posebej med seboj za končno prvenstvo. Potek tekme bo gotovo zelo zanimiv. Harmonikarji so razdeljeni v tri skupine in za vsako skupino je določena ocenjevalna komisija. Harmonika je naš narodni instrument, zato je tudi zanimanje za tekmo zelo veliko. Ljubitelji narodne glasbe so v ljudno vabljeni, da prisostvujejo tekmam. Legitimacije, ki opravčujejo na polovično vozino v Ljubljano in nazaj, prodajajo po 30 Din večji denarni zavodi, biljetarne Putnika in blagajne vseh večjih postaj Dravske Banovine.

d **Obklede obleke barva v različnih barvah in plisirata tovarna Jos. Reich. 398-2** d **Opozarjamo na današnji oglas trgovine barv in lakov.**

d **Novodobno gospodinjstvo na ljubljanskem velesejmu** od 29. do 9. septembra. Izmed raznih uspešnih učnih sredstev so gotovo najučinkovitejše nazorne razstave, ki jim vsakdo pripisuje veliko praktično vrednost. Kar vidiš pred-

seboj to si vse lažje in hitreje zatisneš v spomin, kakor pa zapisane nauke in navodila. Razstava Novodobno gospodinjstvo na letošnjem velesejmu bo taka nazorna svetovalka in učiteljica našim gospodinjam in gospodinskim pomočnicam. Na njej bodo našle vse, kar jim more gospodinske posle olajšati ter zmanjšati. Opozarjamo že danes na to podučno razstavo vse žene, a tudi podeželjske gospodinje ter končno vse one moške, ki priznavajo, da je gospodinjstvo delo veliko, težko in polno odgovornosti. Naj pripeljejo seboj še druge, da se vsi prepričajo o resničnosti narodne prislovice: Zena podpira tri ogle hiše.

d **Stanovanjski odsek ljubljanskega velesejma** bo tudi ob jesenskem velesejmu od 29. do 9. septembra permanentno posloval na glavnem kolodvoru v Ljubljani. Vsi posetniki velesejma, kateri žele prenočišča, naj se obrnejo pri prihodu v Ljubljano na ta odsek.

d **Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Stari trg 12.** 600

d **List »Gospodar«** prejema vsi člani »Vzajemne pomoči« reg. pom. blag. v Ljubljani brezplačno; v listu objavlja blagajna svoje razglase, ki se zadevajo vseh članov. 1634

Ljubljana

Sreda, 26. avgusta 1931: Cefirin. Pravoslavni, 13. avgusta: P. Mošt. isp.

Nočno službo imajo lekarne Kmet na Dunajski cesti, Levstik na Resljevi cesti in Bohinec na Rimski cesti.

d **Dravska župa skavtov in planink** v Ljubljani ima dne 7. septembra ob 14. uri svojo redno letno skupščino v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev in ostale uvodne formalnosti. 2. Poročila o Pragi, Kanderstegu in Badenu. 3. Poročila funkcionarjev. 4. Absolutorij in volitev nove župne uprave, nadzorne odbora in župnega sveta. 5. Predlogi konference planink in konference skavtov. 6. Samostojni predlogi. 7. Služajnosti.

d **Opozorilo davčnim zavezancem.** V smislu člena 131 zakona o neposrednih davkih naznanjam, da je razpored zemljarine za davčno leto 1931. razgrnjen na vpogled davčnim zavezancem med navadnimi uradnimi uradi od 27. t. m. do 28. septembra pri davčni upravi za mesto v Ljubljani, Vodnikov trg 5/L, soba št. 3. O tem obveščam vse zemljarine zavezane stranke s pristavkom, da lahko podajo v zgoraj omenjenem 8-dnevem roku eventualne pismene ugovore računskega značaja zoper podstavo ali zoper odstotek dopolnilnega davka pri podpisni davčni upravi. — Šef davčne uprave za Ljubljano.

d **Vsem planinkam in skavtom!** Ob priliki velikih nacionalnih praznikov, ko proslavljamo desetletnico vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in ko odkrivamo spomenik našemu Osvoboditelju kralju Petru Velikemu, vas pozivljamo, dragi bratje in sestre, da se udeležite v čim večjem številu proslave v Ljubljani na dan 6. septembra. Četrtnska vožnja je zagotovljena; prijavite do 28. t. m. udeležbo na svoji občini, kjer prejmete potrebne legitimacije po 2 Din komad. Zbirališče vseh skavtov je na Vodnikovem trgu dne 6. septembra ob 10. uri dopoldne. Zmajev steg skavtov v Ljubljani pa ima stegov sestanek dne 28. avgusta ob 16. uri v hotelu Tivoli. Strogo obvezno! Bodite pripravljeni! Odbor.

d **Turistovski klub »Skala«** obvešča cenjeno občinstvo, da bodo vstopnice za krstno predstavo prvega jugoslovanskega alpskega filma »V Kraljestvu Zlatoroga« na razpolago od petka 28. t. m. pri dnevni blagajni v vestibulu hotela Union. Od tega dneva se lahko vstopnice rezervirajo tudi telefonično na štev 2707. — Odbor.

Jz drugih banovin

Uspeh tečaja pripravnikov poštno-telegrafske stroke

Po pravilniku o strokovni izobrazbi pripravnikov za uradnike poštno-telegrafske stroke je pri ministrstvu prometa višji poštno-telegrafski tečaj. V letošnjem tečaju, ki je bil zaključen te dni, je bilo 58 pripravnikov, trije z visokošolsko izobrazbo, ostali s srednjo šolo. Po končanem tečaju je 42 slušateljev položilo izpit z odličnim izpitom, 11 s prav dobrim uspehom in z dobrim, eden pa bo položil popravni izpit iz dveh predmetov. Pripravniki z visokošolsko izobrazbo so bili dodeljeni oblastnim direkcijam, ostali pa k poštam v notranjosti države.

Kongres brivcev v Zagrebu

Včeraj dopoldne je bil odprt v Zagrebu kongres brivskih organizacij iz cele države. Sejo, ki je imela namen sestaviti program kongresa, je tovoril predsednik »Kluba damskih frizera i vlasuljara« v Zagrebu.

Obsojen novinar

V Novem Sadu je bil pogojno obsojen na 15 dni zapora urednik lista »Deutsches Volksblatt« g. Ferdinand Hribovšek, ker je očital »Eksportnemu savezu mlekarov zadruga«, da prodaja pokvarjeno surovo maslo. Hribovšek svojih trditve pred sodiščem ni mogel popolnoma dokazati, vendar pa je bil tako malo obsojen, ker je sodišče smatralo, da ni napisal obtoženega članka s slabim namenom. Zahteva »Saveza« za odškodnino 200.000 Din, češ da je s člankom oškodovan v trgovini z Nemčijo in Dansko, pa je bila zavržena na civilno tožbo.

Vlomilec v dimljah in feredži

Sarajevski policiji se je posrečilo pred nekaj dnevi aretirati nevarnega vlomilca. Pri osebnih preiskavi so ugotovili, da ima vlomilec pod moško obleko obkleceno dolge ženske muslimanske hlače, takozvane dimlje. Vlomilec je namreč izvrševal svojo »obrt« preoblečen v muslimanko, obklečen v dimlje in z zakritim obrazom s takozvano tenčico feredž.

Vrgla se je pod vlak vpricho sina in moža

V okolici Sarajeva se je sprla gostilničarka Katia Lonić s svojim možem. Jezna je odšla s svojim sinom proti postaji, da se odpelje k sorodnikom v Sarajevo. Ko je privozil mimo poti vlak, je odpahnila od sebe sina in vpricho moža in sina skočila pod vlak, ki jo je močno poškodoval, tako da bo najbrže umrla.

»Dama«, ki je ponarejala menice

Banjaluska policiji se je posrečilo aretirati elegantno pustolovko, ki je hotela v »Prvi banjalučki štedionici« unovčiti menico za 12.000 dinarjev, katero naj bi podpisali tamošnji ugledni trgovci. Izgleda, da je imela elegantna »dama« pomagače, enega so celo že aretirali, ker so pri hišni preiskavi našli pri njej malo ročno tiskarno in pečatnike, s katerimi je čedna družba operirala.

Smrt Karmela Zajca

V Zagrebu je umrl Karmelo pl. Zajc, sin velikega jugoslovanskega komponista. Bil je kr. nadšumar v poklju. Svoja zadnja leta je posvetil urejanju ostaline svojega očeta.

d **Nesreča pri delu.** Na Jesenicah si je zlomil nogo 30-letni delavec Mihael Pušavec, uslužben pri stavbnem podjetju inž. Dedeka. Ponesrečenca so prepeljali z rešilnim vozom v ljubljansko bolnico.

d **Mrtveca so našli.** Pod županovim kozolcem so našli v Zg. Šiški mrtveca, čegar identitete še niso mogli ugotoviti. Po vsej verjetnosti je neznanec poival pod kozolcem, pa ga je zadela kap, in ker ni bilo nobene pomoči, je umrl. Po obleki sodeč, je bil neznan mrtvec berač ali pa brezposelnež. Truplo so fotografirali in bodo skušali na ta način ugotoviti njegovo identiteto.

d **Tatvina ženske torbice.** Gertrudi Kapperjevi, trgovčevi ženi, stanujoči v Beethovnovi ulici 14, je ukradel neznan tat v Prešernovi ulici ročno torbico z 80 Din in več drobnarijami in nato neopazno izginil.

d **Fotografski aparat mu je ukradel.** Neznani tat je ukradel akademiku Borisu Komanu raz mize v veži v Krakovski ulici 5 aktovko s fotografskim aparatom, znamke »Zeiss-Ikon« in prospekti za »Julro« in »Slovenca« v skupni vrednosti 320 Din.

d **MOTOH kava dnevno sveža!** Kličite telefon 2577! 1470

d **Neprevidna vožnja.** Franc Prelovšek, mizar, ki mojster iz Prešernove ulice, je naznanil policiji, da je prevoznik Martin tako neprevidno vozil z dvovprežnim vozom po Masarykovi cesti, da ga je podrl s kolesa, na katerem je vozil tovariša Černeta, mizarja iz Dobrunj. Pri zaletu je padel Černe pod konja, ki sta zdrvela z vozom vred preko njega. Černe je zadobil občutne poškodbe na glavi in na desni roki. Tožil je tudi, da ima notranje poškodbe, radi česar so ga prepeljali z rešilnim vozom v splošno bolnico.

d **Sumljivo plezanje po zidu justične palače.** Včeraj ob 3. zjutraj je bil aretiran na dvorišču justične palače 25-letni brezposelni delavec Franc Bahal, ker je preplezal zid z Miklošičeve ceste na dvorišče justične palače in ob žlebu splezal do drugega nadstropja. Paznik Stercin je opazil Bahala, ko je skočil z zidu na dvorišče. Obvestil je o dogodku paznika Sojerja, nakar sta se oba podala na dvorišče in po kratkem opazovanju zagledala moža, ki je že zopet plezal po zidu. Strein je oddal nanj strel iz puške, nakar je plezalec zaklical, naj ne strelja več, ker gre samo za neko stavo za 500 Din, ne pa za kaznjivo dejanje. S pomočjo vrvi, ki sta mu jo držala paznika, je Bahal splezal nazaj na dvorišče, odkoder sta ga paznika odvedla v policijski zapor.

d **Zopet tri kolesa ukradena.** Kleparski pomočnik Viktor Kolar iz Dravlj je prijavil policiji, da mu je njegov brat Ignac ukradel kolo, vredno 600 Din. Brat Ignac je po tatvini kolesa neznanomak pobegnil. — Veletrgovcu Maksu Severju je bilo ukradeno iz kleti na Gosposvet-ski cesti 5 kolo »Torpedo«, vredno 2000 Din. — Posestniku Lovru Urbanu je bilo ukradeno na travniku ob Poti na Rakovo Jelšo kolo, vredno 600 Din.

Šolstvo

d **Druga dekliška meščanska šola.** Vpisovanje učen v drugo dekliško meščansko šolo v Mariboru za leto 1931—32 bo dne 31. avgusta in 1. septembra od 8. do 12. ure. Popravni izpiti bodo dne 29. in 31. t. m. od 8. ure dalje.

d **Mestna deška narodna šola** v Celju ima 1. septembra naknadno vpisovanje za vse one novince slovenskih prvih razredov, ki so došli med počitnicami v Celje, ako stanujejo njih starši v mestu. Vpisovanje se vrši od 9. do 12. Začetek šole bo v torek 2. septembra s službo božjo v župni cerkvi ob 8. zjutraj, naslednji dan pa se začneja redni pouk.

d **Na mestni dekliški šoli v Celju** bo vpisovanje v torek 1. septembra od 9. do 12. ure v upraviteljevi pisarni. Otvoritvena služba božja bo 2. septembra ob 8. v župni cerkvi. Učenke naj se zbero na šolskem dvorišču ob pol 8. zjutraj. Po službi božji gredo deklice domov. Redni pouk se bo pričel 3. septembra ob 8. Kr. banska uprava bo šole odločila, ali sme mestna dekliška narodna šola sprejemati novinke, stanujoče v okolici. Takoj, ko bo prišla ta odločitev, bodo starši potom dnevnih časopisov pravočasno obveščeni. Deklice, stanujoče v okolici, ki pa so doslej že hodile v mestno šolo, lahko ostanejo še nadalje na tem zavodu.

d **Šola Glasbene Matice v Celju.** Vpisovanje gojencev se prične dne 1. septembra in traja vse do preklica. Vpisovanje se vrši v pisarni ravnateljstva, Slomškov trg 10, prvo nadstropje, kjer se izvejo tudi vse podrobnosti glede vstopa in šolanja. Obveznost vpisa velja tudi za vse prejšnje gojence brez izjeme. Prijave se lahko izvrše tudi z dopisnico. Koncem šolskega leta 1930-31 je bilo na zavodu 176 gojencev in gojenec. Od teh jih je napravilo izpit 46 z odličnim, 54 s prav dobrim, 63 z dobrim ter 13 z zadostnim uspehom.

d **Na I. drž. deški meščanski šoli v Ljubljani (Prule)** bo vpisovanje v vse razrede v nedeljo 30. in v ponedeljek 31. t. m. od 8. do 12. ure. Pri vpisu mora plačati vsak učenec 20 Din v fond za zdravstveno zaščito učencev.

d **Na meščanski šoli v Ptuj** se vršijo popravni izpiti v času od 29. do 31. avgusta po določenem sporodu. Vpisovanje se vrši od 29. avgusta do 2. septembra 1931 v ravnateljski pisarni. Pogoji sprejema so isti, kakor v prejšnjem roku. Otvoritvena služba božja bo v sredo 2. septembra, redni pouk se pa začne v četrtek 3. septembra.

d **Na meščanski šoli v Vojniku** se vrši glavni in končni vpis učencev v I. do IV. razred v nedeljo 30. in v ponedeljek 31. t. m. od 8. do 12. ure v šoli. K vpisu morajo priti vsi doseženi, kakor tudi oni učenci, ki so se že javili junija t. l. Popravni izpiti se vrše in končajo v soboto 29. t. m. od 8. ure dalje. Redni pouk se prične po otvoritveni šolski maši 3. septembra ob 8. uri. Učne knjige prejmejo učenci na posodo v šoli. Za oddaljeneje bo kakor doslej delovala v zimskih mesecih šolska kuhinja.

Maribor

m Sprejem francoskih politehnikov. Danes v sredo 26. t. m. bodo prispeli semkaj gojenci francoske vojske politehiške šole v Parizu. Na kolodvoru jih bodo slovesno sprejeli zastopniki vojske, občine, oblasti, društva itd. Sestanek za sprejem bo na glavnem kolodvoru ob 14-30. Zvečer ob 20. uri bo v hotelu »Orele« za goste in povabljenec slavnostni banket. Mariborčani, udeležite se v čim večjem številu sprejema!

m Poziv Sokolom! Sokolska župa v Mariboru poziva vse svoje člane, ki imajo slavnostni krog, da se danes ob 14. uri zberejo v Narodnem domu, odkoder odkorakajo na glavni kolodvor k sprejemu francoskih politehnikov.

m Poziv rezervnim častnikom. Društvo rezervnih častnikov in bojevnikov v Mariboru poziva vse svoje člane, da se danes ob 14-30 v čim večjem številu in z znaki udeležijo sprejem francoskih politehnikov na glavni postaji. Člani se pridružijo po sprejemu tudi sprevedu do hotela »Mariborski dvor«. Prav tako naj se v četrtak ob 15-30 udeležijo poslovitve od francoskih gostov na glavnem kolodvoru.

m Poziv železničarjem. Društvo jugoslovanskih narodnih železničarjev poziva svoje člane, da se v čim večjem številu udeležijo današnjega sprejema francoskih politehnikov na glavnem kolodvoru.

m Jubilej Ruske koč. V septembru 1. 1901. je tedanja mlada Podravska podružnica Slovenskega planinskega društva v Rušah otvorila današnje znano Ruško koč pri Sv. Anehu na Pohorju, ki je postala v tedanjih težkih dneh prava narodna trdnjava. Prav tej veliki požrtvovalnosti vrlih zavednih Rušanov se imamo mnogo zahvaliti, da je zeleno Pohorje ostalo trdno v naših slovenskih rokah. Podružnica, ki še vedno agilno deluje, bo proslavila tridesetletnico tega važnega dogodka v nedeljo 6. septembra gori pri idiličnem Sv. Anehu. Slavnost bo organizirana v velikem stilu.

m Pedagoški tečaj. Včeraj dopoldne je za udeležence pedagoškega tečaja, katerih je krog 300, predaval v Narodnem domu dunajski profesor dr. F. Werthmann o teoriji o strnjem pouku, popoldne pa je s pomočjo otrok demonstriral nekaj praktičnih primerov. Danes v sredo bo predaval isti predavatelj o reformah avstrijskega šolstva.

m Glavni trg se spreminja. Industrialec Berg je prišel v ponedeljek podirati svoja stara in od zunaj zanemarljiva skladišča na novem delu Glavnega trga, da pripravi prostor za gradnjo velike nove trindropne trgovske in stanovanjske hiše.

m Licitacija. Danes ob 9. uri dopoldne bo v skladišču tukajšnje glavne carinarnice licitacija raznega zaplenjenega blaga.

m Gradnja novih carinarnic. V ponedeljek so pričeli na Plaču, pri Sv. Jurju ob Pesnici, v St. Ilju, Gornjem Čmureku in Gornji Radgoni kopati temelje za nove carinarnice. Enonadstropna poslopja bodo imela poleg pisarniških tudi stanovanjske prostore in bodo do zime že pod streho. Gradnja jih združeno mariborski podjetji Slajmer in Jelenec ter Žilic.

m Rezultati strelskih tekem. Pri kmečkih strelskih tekmah v Hotinji vasi so v nedeljo dobili: Ljubo Klomberger za 100 točk prvo nagrado, dr. Stefan Klinc za 91 točk drugo, Erdin Tušek za 90 točk tretjo, Avgustin Peter za 85 točk četrto, Ivan Krbiš pa za 83 točk peto, vsi člani Strelskega društva v Dobrovcih. Dobre rezultate so dosegli tudi Fran Jart od Sv. Janeza z 80 točkami, Filip Primec iz Hotinje vasi z 76 točkami, Vajter Bürger iz Hoč z 57 in Ljuben Mušič s 57 točkami.

m Nesreča dečka. V ponedeljek krog 20. ure zvečer je padel 4-letni Ivanček Cerče, sin delavca, stanujoč v Rjavčevi ulici 4, v stanovanju tako nesrečno padel na tla, da se je notranje poškodoval in so ga morali z reševalnim avtom prepeljati v bolnišnico.

m Poškodba podlegla. V ponedeljek je v tukajšnji splošni bolnišnici umrla 45-letna posestnica Kunigunda Klajharjeva iz St. Ilja v Slovenskih goricah, ki se je dne 17. t. m. nevarno ranila pri neki avtomobilski nesreči na Murskem polju. Danes bodo njeno truplo z avtofurgonom prepeljali v St. Ilj, kjer bo popoldne pogreb na tamkajšnjem pokopališču.

m Kolesar podrl kmetico. Včeraj jutraj je neki kolesar podrl na Tržaški cesti kmetico Ano Komar, ki je nosila na glavi poln jerbasa jajc. Jajca so se seveda razbila, kolesar pa jih je pošteno in brez prepira plačal.

m Nesreča zidarja. Včeraj popoldne je pri prekrivanju strehe Robausove hiše na Koroški cesti padel več metrov globoko zidar Ivan Rus in si pretresel možgane. Prepeljali so ga v bolnico.

m Kravv pretep v Račah. V neki gostilni v Račah so se v nedeljo zvečer sprli in stekli pijani fantje zaradi nekega dekleta in tako nevarno z noži obdelali 21-letnega vrtnarskega pomočnika Franja Plečka, da so ga morali prepeljati v tukajšnje bolnišnico. Napadalec so tudi že v zaporu.

m Vlom v branjarijo. V noči od 20. na 21. t. m. so neznanci vlomili v paviljon, ki stoji ob mostu, ki vodi z levega brega Drave na Mariborski otok, v katerem je branjarija Ivana Terneka, in odnesli 20 steklenic piva, več hlebov kruha, salam, sardel itd. v skupni vrednosti krog 500 Din. Za storilce še ni sledu.

m Tatinski pleskarski pomočnik. V nedeljo 23. t. m. je pleskarski pomočnik Friderik G. delal v neki manufakturni trgovini na Koroški cesti in ukradel za 4906 Din manufakturnega in galanterijskega blaga. Policija, ki je bila o tatvini obveščena, je napravila pri pomočniku, ki je star šel 18 let, hišno preiskavo in našla tam vse ukradene predmete. Friderik G. je bil včeraj aretiran in izročen sodišču.

m Tatvina kokoši. Alojziju Guliču, mizarju državnih železnic, stanujočemu v Malgačevi ulici, je nekdo ukradel iz zaklenjenega kurnika, stoječega na vrtu, tri štarjerske kokoši, vredne krog 100 Din.

m Tatvina kolesa. Posestniškemu sinu Maksu Podlesniku iz Sv. Lovrenca na Pohorju je v ponedeljek popoldne neznanec ukradel iz veže splošne bolnice 1500 Din vredno kolo, katerega si je za pot v Maribor izposodil od svojega prijatelja.

Ponarejevalci denarja pred mariborskim senatom

Razprava je bila prekinjena in odročena

Maribor, 25. avgusta.

Danes dopoldne se je pričela pred tukajšnjim malim senatom kazenska razprava proti fotografu Francetu Rupniku in delavcu Gašparju Potočniku radi poskusa ponarejevanja bankovcev po 1000 in 100 Din ter 50 avstrijskih šilinov, in proti Potočnikovi ženi Mariji, posestniku Antonu Gabrijanu, železničarju Jerneju Bernardiku, posestniku Alojzu Bračiču, kovaču Matiji Klanjšku ter posestniku Valentinu Žitniku radi sodelovanja pri ponarejanju.

Prvi obtoženec, fotograf France Rupnik, je bil radi enakega delikta leta 1927. že obsojen na 5 let ječe, a je bil pozneje pomiloščen in pred časom izpuščen. Znova je pričel ponarejati denar leta 1930. Pri današnjem zaslišanju je Potočnik odločno zanikal, da bi bil Gabrijan, Beranik, Bračič, Klanjšek in Žitnik kakorkoli soudeleženi.

Zagovornik g. dr. Šnuderl je zato predlagal zaslihanje novih prič, ki naj dokažejo nedolžnost omenjenih. Zagovornik g. dr. Kumbatovič pa je izrazil dvom, da bi sploh bilo mogoče s takimi pripomočki, kakršne so imeli obtoženci, ponarejati denar za javni promet. Zaradi tega je predlagal zaslihanje novih izvedencev.

Senat je obema predlogoma ugodil in odredil zaslihanje novih prič in novih strokovnjakov. Strokovno sodbo bo sedaj izrekla Državna tiskarna v Beogradu, kateri bo stavljen na razpolago zaplenjeni material. Zaradi tega se je razprava prekinila in odročila na nedoločen čas. V preiskovalnem zaporu ostanejo samo France Rupnik, Gaspar Potočnik in Marija Potočnikova, dočim se ostali izpuste.

Senat so tvorili gg. sodniki Lenart, dr. Čemer in Kolšek, obtožnico pa je zastopal državni pravdnik g. dr. Sever.

Drzen goljuf pobegnil orožnikom

Goljuf je najbrže 30letni mesarski pomočnik Ivan Markl

Ljubljana, 25. avgusta.

Tatovi in goljufi postajo tudi na deželi vedno bolj predrzni. Dne 11. t. m. je prišel k posestniku Antonu Volmajerju v občino Kaplja moški, ki se je izdal za Ivana Muleja, sina gostilničarja in mesarja Franca Muleja iz Ruš, in je trdil, da kupuje zanj vole in sploh živino. Dne 12. t. m. je prišel k gostilničarki Mariji Rihterjevi v Kaplji in se je tudi njej izdal za Mulejevega sina in da kupuje živino za lastno mesarijo. Pod pretezo, da mu je zmanjkalo denarja, je zvalil od nje 1000 Din. Istega dne je prišel tudi k posestniku Andreju Pušniku v Kaplji, povprašal, če ima kaj živine naprodaj in skušal od Pušnikove žene zvaliti 1500 Din gotovine, suknjo in dežnik, kar pa se mu ni posrečilo. Dne 14. t. m. so ga orožniki z orožnike postaje Remšnik aretirali radi goljufije, vendar mu je uspelo, da je pobegnil. Pri njem so našli vojniško ispravo, glasečo se na ime Ivan Zanič. Neznane se je izdal tudi za Zaniča in sklepajo, da je moral vojniško ispravo nekomu ukrasti. Pri njem so našli tudi zlato uro, o kateri je trdil, da jo je dobil od svoje matere po umrlem očetu. Tudi to uro je najbrže nekje ukradel. Ura je 14 karatna in

ima tri pokrove. Kakor je orožniška postaja v Rušah ugotovila, bi bil neznane identičen s 30-letnim mesarskim pomočnikom Ivanom Marklom, ki je svojčas služil pri Muleju v Rušah in se je večkrat izdal za Ivana Kokola in Ivana Muleja.

Vlom na Mrzli planini

Orožniška postaja v Planini pri Selnici poroča, da je bilo pretekle dni vlomljeno v shrambo posestnika Ivana Ganca in Jožefa Horjaka na Mrzli planini in da je bilo obema ukradenih več kosov obleke, več kilogramov mesa in slanine v skupni vrednosti 3549 Din. Tatvino je izvršilo sedem neznancev, ki so jih po tatvini opazili v planini Bohor. Tam so tudi pustili nekaj ukradenih predmetov. Neznanci so govorili hrvatsko narečje.

Tatvina v Vavti vasi

27-letni hlapec Janez Čečelič, slep na eno oko, je osumljen, da je ukradel iz senika Alojziju Šaliju v Vavti vasi črn suknjič in en par moških čevljev iz boks usnja v skupni vrednosti 450 Din.

Strelnica uničila gospodarsko poslopje

Škoda je le deloma krita z zavarovalnino

Poljčane, 24. avgusta.

V soboto so imeli naši vrli gasilci zopet opravka z ognjem. Proti 15. uri tega dne se je nenadoma pripravilo k nevihti. Se ni bila docela tu, ko je gasilec Gajšek, ki je ob takih prilikah vedno budno na straži, opazil iznad Cerje gost rjav dim, ki se je vedno bolj širil. Takoj mu je bilo jasno, da je nedaleč od tod neke udarilo. Zatrabil je in v par minutah so zdrveli z avtobusom in motorko naši požrtvovalni gasilci v smeri nesreče.

Gorelo je v Gornjem Guberniku pri posestniku Antonu Jagodiču, vulgo Malenšku. Ogenj je zanela strelnica. Udarila je v gospodarsko poslopje in so do tal zgoreli lepi hlevi, shrambe za žito z vsem pridelkom vred, 20 voz sena, novi stroji (rezilnica in mlatilnica) in dr. Zgorela pa bi tudi klet in sodi z vsebino vred bi bili uničeni, da niso pravočasno prihiteli na pomoč naši gasilci, ki so se jim pozneje pridružili tudi oni iz Mestinja. Reševanje je bilo zelo težavno, ker vode ni bilo v bližini ter so morali speljati cevi več sto metrov daleč, da so prišli do vode.

Gospodar je odšel pred nevihto obračat seno in ga v času nesreče še ni bilo doma. Ker je stanovanjska hiša za streljaj od gospodarskega poslopja oddaljena, sprva tudi žena, ki je imela v hiši opravka z otrokom, nesreče ni opazila. In tako bi prav gotovo zgorela tudi številna živina v hlevu, če je ne bi rešil sosed, ki je učinek strele takoj zaznal.

Nesreča je tem hušja, ker si je lastnik ravno lani vse nanovo uredil.

Stražišče pri Kranju

Blagoslovitev rešilnega avtomobila se vrši v nedeljo 30. t. m. ob vsakem vremenu ob istem času in z istim sporedom, kakor je bilo poročano za zadnjo nedeljo. Apeliramo in prosimo vsa bližnja društva, da se prireditve udeležijo.

Trebnje

Sprejemanje v policijsko službo. V smislu razpisa za sprejem v policijsko službo se obveščajo vsi interesi, da se bo pri tem sprejemanju polagala važnost na to, da se sprejemajo v prvi vrsti prosilci iz kmetijskih krogov. S tem se doseže dvojni uspeh: na eni strani dobi policijska izvrševalna služba zdrav, živah in državi udan naraščaj, na drugi strani se pa tudi tem prosilcem možnost lojlega življenja, s čemur morejo nuditi tudi potrebno materialno pomoč svojem, zlasti onim, ki bivajo v pasivnih krajih.

Odmera banovinske davčnine. Vsi občani se opozarjajo, da nemudoma plačajo banovinsko davčnino od hiše, ki znaša za eno sobo Din 19, za 2 sobi Din 15, za 3 sobe Din 20, za 4 sobe Din 30, za 5 sob Din 45 in za vsak nadaljni stanovanjski del Din 20 več. Dalje je prijavit zopet vso šmarnico in znaša banovinska davčnina Din 0-10 od trte. Zupanstvo bo strogo vodilo evidenco po danih ukazih in se vsled tega vsi prizadeti opozarjajo na redno in pravočasno plačilo teh davčnin.

Prijava poljedelskih strojev. Lastniki vseh poljedelskih strojev, kakor mlatilnic, slamoreznic, cirkular, vseh vrst poljedelskih strojev na motorni pogon itd. naj iste nemudoma prijavijo občinskemu uradu.

prof. Fran Uršič in njegova ga. soproga. Po družnica Protituberkulozne lige, ki ji predse duje g. dr. Ivan Sajovic, bo prihodnje leto svoj nalog v tem smislu nadaljevala.

Pričetek šahovskega turnirja. V ponedeljek zvečer se je pričel v kavarni »Zurle« šahovski turnir za prvenstvo v Kočevju. Turnirja, ki g. vodi »Akademsko društvo«, se udeležuje deso oseb.

Ptuj

Občni zbor društva jugoslovanskih akademikov. V četrtek 27. t. m. bo ob 16. uri v goštilni Zupančič 10. redni občni zbor Društva jugoslovanskih akademikov v Ptuj.

Gospodinski šola. Dne 1. oktobra otvori za vod »Mladika« trimesečen gospodinski tečaj šolnina s kosilom 250 Din na mesec. Gojenke ki želijo vstopiti v tečaj, se naj javijo pri vodstvu zavoda v Ptuj.

Težke telesne poškodbe. Jakob Herba, 30-letni vničar iz Selnice pri Sv. Antonu v Slov. Gorici, je bil težko poškodovan pripeljan v tukajšnje bolnico. Na travniku je med kosci zaradi preobilo zavžtega alkohola nastal prepriki je imel svoje posledice. Začeli so se obdelavati s kosami. Posestniški sin Vrečar Jožef je tedaj Hirbo s koso porezal na glavi in po ramnih tako nevarno, da bi kmalu izkrmavel v bolnici ga doslej še niso mogli zaslišati. Orožniki so uvedli preiskavo.

Koncert v parku. V nedeljo je bil v parku prvi koncert mestne godbe pod vodstvom no voimenoanega kapelnika g. Pernota.

Murska Sobota

Nogometna tekma. Prešlo nedeljo je bila odigrana med SK Muro in SK Dolno Lendavo prijateljska nogometna tekma, ki je končala z rezultatom 3:3.

Tombola. 13. sept. se bo vršila vsakoletna sokolska tombola. Glavne tombole so denarni zneski po 2000, 1500 in 1000 Din, kajti denar je v današnjih časih najpotebnejši. S tombolo b. zvezana tudi veselica. Vabimo prijatelje Sokola da se v čim večjem številu udeležijo.

Poroke. V soboto sta se poročila g. Ferjan učitelj z gđ. Marijo Barbaričevo. — Isti dan sta se poročila v Zagrebu tukajšnji sodnik g. Metel Komotar z gđ. Šariko Vukanovo hčerko učitelja iz Bodoncev. — Prošli četrtek sta obhajal 60 letnico svoje poroke bivši upravitelj veleposelstva v Rakičanu g. Schweinhammer Jane in njegova soproga. Čestitamo!

Žalec

Sokolski nastop. V nedeljo, 30. t. m. bo v Grizah pri Zalcu javen telovaden sokolski nastop, ki se ga bo tudi Sokol Žalec udeležil polnoštevno.

Veselica. Prostovoljno gasilno društvo v Gortovljah pri Zalcu priredi v nedeljo, dne 30. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih g. I. Kača veselico. Spored: 4 dejanka »Bele vrtnice«, petje in prista zabava. Čisti dobiček je namenjen nabavi novih cevi.

Sejem. V soboto, 29. t. m. bo v Zalcu veli sejem, na katerega bo pripeljala vsa Savinjska dolina svojo živino in poljske pridelke. Prišli bo tudi veliko kramarjev iz vseh delov Slovenije.

Hmeljski kupei. Tukajšnji hoteli in restavracije so sicer že polne kmetijskih kupcev, prav kupčija pa se še ni pričela, ker še ni ves hmel obran in zato še ni pravega pregleda čez ve pridelke. Pridelku je zadnji dež veliko škodoval. Hmeljarji bodo pustili vseh hmelj, ki je ku ličak prizadet po rji, neobran na drogih, da b letošnji pridelek mogel uspešno konkurirati na svetovnem trgu.

Planinska koč. Na Mrzlici, do katere je žalec dobre 3 ure, gradi SPD iz Trbovelj drug planinsko koč, v kateri se zadnja tesarska in mizarska dela bližajo koncu. Dne 6. septembra bo slovesna otvoritev.

Iz Šaleške doline

Deputacija pri banu. Pred dnevi je bila pri banu dr. Marušiču v Ljubljani rudarska deputacija. Prosili so ga pomoči in posredovanja v izboljšanje položaja v tej težki krizi. G. ban j obljubil svojo pomoč.

Sejem v Velenju. V ponedeljek je bil v Velenju Jernejev sejem. Bil pa je slabo obiskan, ker ni denarja. Iz gostiln pa je vseeno odmevalo veselo hreščanje harmonik.

Legitimacije za ljubljanski velesojem, ki velja tudi za polovično vožnjo, se dobijo na občini.

Sv. Jurij pod Kumom

Občinski odbor je že dvakrat moral k seji v Trbovlje, ker želi tamkajšnja občina naši izročiti most čez Savo pri Gorencu. Naš odbor s prevzemu upira zaradi velikih stroškov.

Gozdne komplekse v Gatin, last gospoda barona Codellija iz Ljubljane, so začeli izsekavati. Zaposleni so večinoma domači delavci.

Poroka. Na Cebelniku pri podružnici cerkvi v Mamolju se je poročil gosp. Jurij Medved z gospodično Ano Borišek. Čestitamo!

Bučka

Konec pasjih dni. 21. t. m. so se pasji dnevi zaključili s točo, ki je grozde — zadnjo našega obubožanega in zadolženega kmeta — skoro popolnoma uničila, ono pa, kar je ostalo na trtah, bo pa segnalo. Ajda je uničen: prav tako fižol in drugi poljski pridelki. Na bolj so prizadeti po toči sledeči kraji: Močvirje, Trebeže, Legarje, Gurca, Radelca, Sela, Križ, Jesenice, Sleme in Raški vrh. Ze na Vidov da je toča potokla in žitarice je komaj za sem. Fižola vsled suše ne bo skoro nič, koruza prav tako brez strokov. Enako je s sadjem. Sena je polovico manj kot druga leta, otav pa sploh nič ne bo. Za živino se ne dobi nič ljudje so začeli klati, ker nimajo dovolj krme.

Cebelarstvo. Cebelarji so zelo v skrbeh, kaj šest tednov že ni bilo nobene čebelne pač radi suše in slabega vremena. Zadnji up čebelarjev je splaval po vodi, ker so si obeta medu od cvetoče ajde, ki pa je zbog toče stočena in uničena.

Kaj znancev že zasula je lopata. V nedeljo je preminul najstarejši mož v naši župniji, Jož Tomažin iz Čolnšič pri Bučki. Pokojnik je doživel lepo starost 91 let. Zalujočim ostalim našim izkreno sožalje!

Imate li kalno, bakterijsko polno pitno vodo?

Desinficirajte jo s Kaporitom! — Navodila daje: Drogerija GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova 5.

Novo mesto

Glasbena Matica — podružnica Novo mesto — prične na svoji šoli redni pouk s 1. septembrom; za doslej še nepriglašene učence bode vpisovanje v šolski sobi (Sokolski dom) v ponedeljek 31. avgusta od 16. do 17. ure. Poučevalo se bo: klavir, violina, mladinsko petje s splošno teorijo kot pripravljalni tečaj za dečke in deklice od 6. do 14. leta ter dijaški orkester. Mesečna ukovina: 75 Din, pripravljalni tečaj 30 Din, mladinsko petje za redne učence 10 dinarjev, letna članarina 20 Din. Poučevala bodeta: klavir in mladinsko petje s teorijo gđ. Z. Ropasova, violino (dijaški orkester) g. Drag. Špoc. Letošnji redni občni zbor se vrši v petek 28. avgusta ob 18. uri z običajnim dnevnim redom v šolski sobi v Sokolskem domu.

Loke pri Zagorju

Za elektrifikacijo. Včeraj dopoldne se je vršil komisijski pregled za zidavo transformatorske postaje in gradnjo ter montažo električnega omrežja na Lokah. Ogleda so se udeležili poleg interesentov še gg. inž. Kralj in inž. Štolfa od Gradbene direkcije, inšpektor pošte in telegrafa, zastopnik sreskega načelnika dr. Vidmar iz Litije, TPD je zastopal inž. Pertot, Škodove zavode, ki so gradnjo prevzeli, pa g. Leopold Pavlič, od »Električne zadruge na Lokah« pa sta prisostvovala njen predsednik g. Jože Kokolet in tajnik g. Hinko Roštohar. Zadruga ima sedaj že okrog 40 članov, ki bodo imeli nad 300 žarnic. Zunanje naprave bodo stale okrog 180.000 Din. Ob tej priliki naj omenimo, da so tudi na deželi v kmetijskih domovih ljudje, ki se jako zanimajo za izvedbo elektrifikacije in ki so pripravljani tudi sami žrtvovati tako v materialu kakor v denarju za napeljavno od glavne vode, samo da tudi v njihovih domovih zagori električna luč. Kakor smo iz verodostojne strani obveščeni, je tozadevno že storjen sklep med tamošnjimi posestniki in »Električno zadrugo na Lokah«.

Kočevje

Popravljanje cest. Naše ceste, ki so bile vedno v slabem stanju, polagoma popravljajo. Za važne važna cesta med gostilnami Dornig in Honigmann bo popravljena čisto od temeljev, kar je bilo že nujno potrebno. Po drugih cestah se dela na regulaciji kanalov za prost odtok vode. Ob tej priliki bi pripomnili, da bi bilo zelo potrebno, da bi se napravil na ljubljanski cesti med pošto in župniščno trotoar, ker oni na nasprotni strani ne zadostuje. Ravno na tem delu ceste je promet velik, ker je tam pošta, gimnazija in razne trgovine, nasprotni trotoar je pa preozek. S tem bi se prebivalstvu zelo ugodilo in tudi prizadetim trgovcem in obrtnikom — seveda pa je pri tem glavno vprašanje občinska blagajna.

Kolonija Protituberkulozne lige. Preteklo nedeljo so se vrnili z letovanja otroci, ki jih je bila poslala pred tremi tedni v Selce kočevska podružnica Protituberkulozne lige. Otroci so se navzili svežega zraka in solca ter se okrepili vrnili domov. Težko delo oskrbovanja otrok, 19 po številu, sta vestno opravljala g.

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek

Tovarna motvoza in vrvarna Grosuplje pri Ljubljani.

Zahtevajte vzorce in cenike brezplačno

Iujski promet v luči plačilne bilance

Ko je nemška republika sklenila obdavčiti inozemski obisk lastnih državljanov z izseljeniško takso 100 zlatih mark, je nastal v srednje-evropskih tujkoprometnih državah enodušen protest. Vse diskusije v tem vprašanju so se več ali manj gibale okrog centralnega vprašanja plačilne bilance. Dobro poučeni politični krogi v Nemčiji zatrjujejo, da bo v prihodnjih dneh ta taksa končno veljavno odpravljena. Z njo bodo seveda izginile diskusije in tudi označba plačilne bilance bo zopet splavala v pozabljeno.

Dejanska ugotovitev postavke tujkega prometa v plačilni bilanci je popolnoma nemogoča. Vsaka še tako precizna in izdelana statistika tujkega prometa ne bi bila v stanju niti približno določiti zneskov, ki jih tujci donesajo v državo, niti bi ne mogla presoditi višine plačilnih sredstev, ki jih lastni državljanji porabijo v inozemstvu. Vse številke, ki jih v tem pogledu navajajo posamezne države, slonijo na dobromišljenih ali pa tudi zlonamernih cenitvah.

Strokovnjaku ostaja torej samo gola cenitev, ki pa se le v redkih slučajih približuje dejanskemu stanju. Društvo narodov je pred kratkim izdalo brošuro: *Balances des Paiments*, iz katere so razvidni prispevki posameznih držav o plačilnih bilancah tujkega prometa. Žal, so v tej brošuri izpuščene nekatere zelo važne tujkoprometne države v Evropi, predvsem Švica, Italija, Španija, Portugalska, Nizozemska, Romunija, Bolgarija in Grčija. Tudi iz drugih svetovnih delov manjka mnogo držav.

Vodstvo aktivnosti tujkoprometne bilance je že desetletja pridržano Franciji. Skoro vse bogastvo Francije bazira na tujkoprometni industriji. V zadnjem letu so pustili tujci v Franciji per saldo za vsakega francoskega prebivalca nič manj ko 480 dinarjev, skupno Din 19'04 milijarde. Slični dohodki se vrstijo v Franciji, če odštejemo medvojna leta, že več desetletij. V Evropi sledi Franciji Švica. Švicarji svojih

cenitev ne priobčujejo, niti o tem ne razpravljajo. Zadevo smatrajo povsem pravilno za poslovnost skrivnost. Dohodki per saldo se cenijo za preteklo leto na okroglo 5 milijard dinarjev. Italija je v zadnjih letih močno nazadovala, vendar se cenijo dohodki poslednjega leta na ca. 3,5 milijarde dinarjev. Tujkoprometna plačilna bilanca Belgije znaša 1,6 milijarde dinarjev. Tudi Avstrija navaja isto številko. Aktivna je nadalje plačilna bilanca češkoslovaške za ca. 200.000.000 dinarjev. Ogromni dohodki češkoslovaških letovišč se, kakor razvidno, precej visoko nevtalirizirajo z velikimi izdatki lastnih državljanov na letovanjih v tujini. Aktivne so nadalje vzhodnoevropske države, predvsem naša država, ki je še pred nekaj leti izkazovala ravnovesje, poprej pa še znatno pasivnost. Dalje Turčija, Španija, Poljska in Luksemburg.

Vodstvo pasivnosti v Evropi nosi Nemčija. Pasivni saldo znaša preko 1,5 milijarde dinarjev. Tudi Anglija izkazuje veliko pasivnost. Med ostalimi državami so močno pasivne vse tri skandinavske države, Finska, Litva, Latška in Estonika, močno pasivna je tudi Madjarska. V prekomorskih državah vodijo glavno vlogo pasivnosti Združene države ameriške z nad 272 milijardami dinarjev. Kanada pa je nasprotno aktivna za polnih 1 milijard dinarjev.

Seveda so vse te številke zelo problematične vrednosti. Vsekakor pa nam razvrstitve aktivnosti, oziroma pasivnosti posameznih držav nudijo mnogo dobrega gradiva za propagandne svrhe našega tujkega prometa. V onih državah, ki izkazuje največjo pasivnost, moramo tujkoprometno propagando podvojiti. V teh državah je usidrana tradicija in to je treba pravilno izrabiti, posebno v sedanjih časih, ko igra višina izdatkov tako pomembno vlogo. Mi moramo naša letovišča graditi v prvi vrsti za srednji sloj, ne samo v pogledu primitivnosti in komfortu, pač pa kar je glavno v pocenitvi pridobivanja. Na tej osnovi nas se vršijo vse kalkulacije v bodoče.

× **Kratkoročni dolgovi nemške republike.** Švicarski upniki zatrjujejo, da znašajo kratkoročne nemške obveznosti napram inozemstvu 7 milijard mark.

× **Gospodarska literatura.** Prejeli smo osmo številko mesečnika »Uzorni vrtiljar i gospodar«, ki vsebuje mnogo poučnega gospodarskega čtiva. Posebno zanimivi so sledeči prispevki: Jednoletnje penjalice, uporaba oglja v vrtnarstvu, Vinogradniške bolezni, Gospodarski pomen naše zelenjadne proizvodnje itd. itd. Priporočamo ta priročni in koristni mesečnik vsem našim gospodarjem. Letna naročnina znaša 60 dinarjev.

Dobave

Direkcija državne železarne Vares sprejema do 26. avgusta t. l. ponudbe glede dobave vijakov, mikramit plošč, glede dobave 50 kg sikativna, 50 kg terpentina, 450 kg suhe barve, 500 kg minija, 500 kg kita, 300 kg laka; do 2. septembra t. l. glede dobave 1.000 kg karbida, 30 m sita iz medeninate žice, 20.000 kg riževe slame, raznih kemikalij in posode ter glede dobave 2 računskih strojev.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 27. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 100 komadov žarnic, 500 kg gline, 50 komadov izolatorjev, 750 komadov plošč eternita, 60 komadov eternitnih slemenjakov, 2000 komadov žebeljev za eternit ali salonit.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 29. avgusta t. l. ponudbe glede dobave kotnega železa; do 31. avgusta t. l. glede dobave železnega odra za ekshaurator; do 7. septembra t. l. pa glede dobave 1 risalne mize.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 31. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 60.000 kg portland-cementa, raznega mila, »Vim« paste, konjskih oprem, soli za živino, raznih pil, smirkovega platna, steklenega papirja itd., žice, žebeljev in avtomobilskih delov; do 7. septembra t. l. pa glede dobave 30.000 komadov opeke.

Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 3. septembra t. l. ponudbe glede dobave jeklenih ventilov; do 10. septembra t. l. pa glede dobave 300 kub. m peska, 2000 komadov šamotne opeke in 1 turbogeneratorja.

Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 3. septembra t. l. ponudbe glede dobave 12.000 komadov krajinikov.

Direkcija državnega rudnika Brezna sprejema do 3. septembra t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg bencina in 300 kg petroleja; do 10. septembra t. l. pa glede dobave steklenic za oglikovno kislino.

(Predmetni oglasi s natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Kneginja Zurova

je knjiga, ki pripoveduje o trpljenju zaradi požrtvovalne in idealne ljubezni. To je knjiga, ki Vas bo globoko ganila. Zopet in zopet jo boste vzeli v roke. Knjiga velja Din 30.— broširana, Din 35.— v polplatno vezana, s poštnino Din 1.— več.

Borzna poročila

dne 25. avgusta 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 25. avgusta. Amsterdam 2283-87 do 2290-71, Bruselj 789-93—792-29, Curih 1102-95 do 1106-25, Dunaj 795-76—298-16, London 275-13 do 276-95, Newyork 5652-62—5669-62, Pariz 221-99 do 222-65, Praga 167-64—168-14, Trst 296-13 do 297-03.

Zagreb, 25. avgusta. 25. avgusta. Amsterdam 2283-87—2290-71, Dunaj 795-76—798-16, Bruselj 789-93—792-29, London 275-13—275-95, Milan 296-13—297-03, Newyork kabel 56-6362—56-8062, Newyork ček 56-5062—56-6962, Pariz 221-99 do 222-65, Praga 167-64—168-14, Zürich 1102-95 do 1106-25.

Beograd, 25. avgusta. Amsterdam 2283-87 do 2297-71, Bruselj 789-93—792-29, Curih 1102-95 do 1106-25, Dunaj 795-76—798-65, London 275-13 do 275-95, Milan 296-13—297-03, Newyork 5652-62 do 5669-62, Pariz 221-99—222-45, Praga 167-64 do 168-14.

Dunaj, 25. avgusta. Amsterdam 287-15, Beograd 12-5587, Bruselj 99-20, Bukarešta 4-2250, London 34-5687, Madrid 63-75, Milan 37-2450, Newyork 711-20, Pariz 27-87, Praga 21-0750, Sofija 5-154, Stockholm 190-30, Kopenhagen 190-20, Varšava 79-58, Zürich 138-66.

Curih, 25. avg. Beograd 9-0278, Pariz 20-1275, London 24-945, Newyork 513-50, Bruselj 71-65, Milan 26-85, Madrid 45-50, Amsterdam 207-12, Dunaj 72-17, Stockholm 137-35, Oslo 137-23, Kopenhagen 137-20, Sofija 3-7225, Praga 15-21, Varšava 57-50, Budimpešta 90-025.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 25. avgusta. Državni papirji: 7% inv. pos. 70—71-50, vojna škoda ar. 334 do 336, kasa 334—336 (334), sept. 334—338, dec. 343—346 (344), 4% agr. obv. 45 bl., 7% Bler 69-75—70 (69-70), 8% Bler ar. 78-50 (79-50 do 79), kasa 78 d., 6% beglučke 56—57 (57). — Banke: Hrvatska 50 d., Prašedion 957-50 do 965, Union 150—155, Kredit 121—126, Jug 67—68, Obrtna 35, Ljublj. kred. 120 d., Medjunarodna 68 d., Narodna 5450 d., Industrija: Sečerana Osijek 216—218, Trboveljska 225 do 230, Slavonija 200 d., Vevče 120 d., Narodna šum. 25 d., Gutmann 115 d., Danica 65 d., Drava 216—218, Isis 40 bl., Dubrovačka 300 do 330, Jad. plov. 480 bl.

Dunaj, 25. avgusta. Bankverein 14, Prioritete 98-50, Trbovlje 27.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu: London, 25. avgusta, 7% Blaire 66—67, Newyork, 25. avgusta, 8% Blaire 73-50—75, 7% Blaire 66—67-50, 7% pos. DHB 62—65.

Žitna tržišča

Tendencija za koruzo neenakomerna, brez prometa.

Novi Sad, 25. avgusta. Koruza: bačka okrogla 110—110. Vse ostalo brez izpremembe. Tendencija: neizpremenjena. Promet: Pšenica 5 vag., koruza 9 vag., moka 4-5 vag., fižol 2 vag., otrobi 1 vagon.

Sombor, 25. avgusta. Pšenica: srem., slav. 79 kg 160—162-50. Rž: bačka 130—135. Ječmen: bački, srem. 63-64 kg 115—120. Koruza: bačka 91—93. Tendencija: neizpremenjena. Promet: skupno 19 vagonov.

Budimpešta, 25. avgusta. Tendencija: slaba. Promet: tih. Pšenica: dec. 10-61—10-65, marec 11-75—11-95 (11-75—11-76). Rž: dec. 11-05 do 11-90 (10-85—10-87), marec 11-90—12-15 (11-90 do 11-92). Koruza: maj 13-10—13-22 (13-10 do 13-11).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendencija neizpremenjena mlačna, brez prometa.

Agitirajte za »Jugoslovana«!

Go ko Pipenbacher

konec. šoferska šola, Ljubljana. Gospodstva cesta 12. Zahtevajte informacije. 1780

Vreče

nakup in prodaja Alojz Grebenc Ljubljana, Dunajska cesta 36

Priporočila se naravnih domači

malinovec

trudke »Malina« d. r. o. z.

Ljubljana VII Medvedova ulica 4

Nogavice, rokavice, volna in bombaž

najceneje in v veliki izbiri pri KARL PRELOG Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Vse barve, lake in linreže

dobite najbolje in po konkurenčnih cenah pri

»Lustra« V. Laznik Ljubljana

Gospodstva cesta 12 poleg restavracije »Novi Svet« 1520

Sport

Se nekaj nedeljskih sportnih zanimivosti V našem večeršnjem poročilu smo radi pomanjkanja prostora morali nekatere sportne dogodke izpustiti. Prinašamo jih danes v skrajšani obliki.

Motokolesarska Ilirija je priredila jako uspešno motociklistično dirko na Ljubelj. Žal je motilo prireditelje slabo vreme in je moralo nekaj dirkačev, ki so imeli dobre izgleda, med tekmo radi defektov izstopiti. V treh kategorijah je zmagal Zagrebčan Uroič, ki je dokazal, da je najboljši jugoslovanski dirkač. Dosegel je na progi 5150 m najboljši čas dneva 5 minut 41,8 sekund. KK Iliriji je treba na lepi prireditvi čestitati.

V tenisu je nepričakovano porazila Ilirija prvaka dravske banovine Rapida s 7:4.

Plavalci so šli na »razjo«. V Kamniku je ondodni klub priredil lepo uspešno propagando tekmo, na kateri sta sodelovala tudi Ilirija in Primorje. Škoda, da je bila voda zelo mrzla. V Rimskih Toplicah je bilo varno obratno. Tam napaja bazen vrelec in ima voda 28° C, ka je za tekmovalce mnogo pretoplo. Kljub temu so se Ilirijani dobro počutili in nas naprošajo, da izrazimo ravnanstvu najtoplejšo zahvalo za ljubezniv sprejem in pogostitev. V splešnem je opaziti, da so tudi na deželi začeli plavalci »migati« in da ne bo dolgo časa, ko bo postalo plavanje naš narodni sport.

V Dubrovniku so dva dneva gostovali madjarski plavalci. Po nastopu v Splitu, se je podala madjarska B reprezentanca v Dubrovnik. Na 100 m prosto je zmagal Matić (Jug) v izvrstnem času 1:02,4 pred Lakyjem (Madjarska) 1:02,8. Na 100 m prsno je bil prvi Mazay (M) 1:23, 2. Fabris (J) 1:29,8. 200 m prosto: 1. Kanassy (M) 2:25,2, 2. Ciganović (J) 2:28,8. 3 x 100 m mešano: 1. Madjarska 3:49,8, 2. Jug 3:50,9. V waterpolu je zmagal Jug s 2:1. V nedeljo so se drugi srečali Jugovci z Madjari in so zopet dosegli častne uspehe. 50 m prosto: 1. Matić (J) 26,5, 2. Kanassy (M) 27, — 100 m hrbtno: 1. Ciganović (J) 1:17,8, 2. Mazay (M) 1:20, — 400 m prosto: 1. Bibica (J) 5:26, 2. Vago (M) 5:38,5, — 4 x 50 m prosto: 1. Madjarska 1:53,2, 2. Jug 1:54,8. V waterpolu je Jug sijajno zmagal s 5:0.

Na prvenstvu Evrope se Lampretova na 100 m prosto ni mogla plasirati. Izpadla je že v predteku s časom 1:18,4. Damski rezultati so bili senzacija dneva. V skupini Lampretove je zmagala Godard (Francija) v 1:10,4, 2. Cooper (Anglija) 1:11,8, 3. Braun (Holandska) 1:12, 4. Lipoš (Madjarska) 1:14, 5. Lampret (Jugoslavija), 6. Svitak (ČSR). Izpadla je tudi Madjarska Sipos z izbornim časom 1:14. — Pri moških je dosegel najboljši čas predteka dr. Barany (Madjarska) 59,8.

V lahki atletiki so Angležinje premagale Nemke s 53:47 točkami.

Seja odbora za postavitev smučarskega doma SK Ilirije se vrši v petek, dne 28. t. m. v »Prešernovi sobi« restavracije »Novi svet« ob 20. uri zvečer. Vsi posebej važni prosim polnoštevilne udeležbe. Tajnik.

Uboge ptičice pozimi

Kljub vsemu mrazu in pomanjkanju hrane nimajo takega gladi in takega apetita kot pošteni slovenski smučar po trudapolnem »pikarjenju«. Da, da, pika je huda reč, posebno če se nahaja nad njo pika, namreč nad piko zali fantek ali lepo zaokrožen gospodin.

Ako pa kljub vsemu trudu in težavam na koncu ni pravega zapika in se oglašajo želodček, pika pa želi udobnega počitka, potem ni običajne dobre smučarske volje in humorja.

SK Ilirija je pa rekel zapik! Postavil bo udoben smučarski dom v Slatni v Planici ter je v ta namen izdal obveznice po Din 100.—, ki jih bo vsako leto primerno število izžrebanih in na ta način posojilo v doglednem času do pike natančno povrnjeno.

Z graditvijo se bo pričelo v najkrajšem času tako, da bodo naše zavetja pod streho že pred prvim mrazom tudi uboge ptičice pozimi. Pika.

Gramofonske plošče po 3 Din

izposojuje »SLAGER«, izposojevalnica gramofonskih plošč in gramofonov. Ljubljana, Vegova ulica 2 1501

Razširjajte Jugoslovana!

OPEKO

1681

prvovrstno, v vsaki množini, nudi po najnižjih dnevnih cenah opekarna JOŽE ORAŽEM ml. Srednje Gameljne, p. St. Vid nad Ljubljano

OSVALD DOBEIC - LJUBLJANA

Pred Skotijo šte. 15

priporoča svojo bogato zalogo ga'anterijskega, drobnega in modnega blaga po najnižjih cenah. — Velika izbira vseh vrst nogavic, D. M. C. in C. M. S. predmetov.

Na debelo!

1794

Na drobno!

Sokolstvo

Telesna vzgoja jugoslovanskega naroda

Zakon o telesni vzgoji našega naroda mora biti izraz našega narodnega življenja in duše našega naroda, on se mora prilagoditi našemu narodnemu življenju, to se pravi, on se ne sme kopirati, t. j. enostavno prevzeti od drugih narodov.

Naša telesna vzgoja mora biti izraz našega sedanjega narodnega zdravja in to mora biti izhodna točka, ter se ne sme enostavno reči: kakor je pri drugih narodih, tako mora biti tudi pri nas. Zakon o telesni vzgoji našega naroda mora vsebovati take težnje, ki bodo tako v sedanjosti pobiljšale ne samo telesno zdravje v narodu, marveč bodo vplivale tudi indirektno na vsa naša državno-narodna, ekonomska, socialna in kulturna vprašanja, kakor bodo tudi v bodočnosti imele odločilen vpliv na telesno vzgojo našega naroda. Tak zakon mora biti izraz naših teženj.

Zakon o telesni vzgoji mora vsebovati tak sistem in tako organizacijo, ki nam onemogočata tekmovali v Slovanstvu in človečanstvu ter nam bo dal možnost, da vstopimo v vrste narodov sveta. Dati nam mora možnost, da ustvarimo telesno vzgojo za naš narod, ki odgovarja njegovemu značaju. Narodi, na kakršnem ozemlju pač žive, imajo povsem drug značaj. Nekateri narodi so bolj industrijski, drugi poljedelski itd. Naš narod je zaradi večne borbe v preteklosti za svoj obstanek toliko viteški in narodno zaveden, da mu skoro ni primere na svetu. Naš narod se ne bori samo za svojo svobodo in svoje pravice, marveč on se bori za vsakega svojega podjarmljenega brata. On je poljedelski, ker 85% je kmetijskega naroda, on je vojaško borben, takega ga je napravil položaj naše domovine, on je miroljuben, hoče samo svoje, tujega ničesar. Naš narod je takšen bil, takšen mora, da ostane vse do tedaj, dokler se ne izpremeni položaj vseh narodov, ki nas obkrožajo bližje ali dalje. Toda to ne znači, da ne bomo sledili kulturi drugih narodov. Viteški duh, nacionalna zavest, obdelovanje zemlje, kot temelj ekonomske moči našega naroda, borba za svobodo podjarmljenih bratov itd., vse to nam je ustvarilo zavest za telesno vzgojo in zdravje, toda ne kot sredstvo za osvajanje, tlačenje drugih narodov itd., marveč kot sredstvo samoobrambe, za ohranitev vsobode, narodnega zdravja, za vršitev svojih dolžnosti bodisi vojaških ali svojih lastnih. V dobi borbe je uporabljal naš narod orožje, v mirni dobi pa tekmoval z drugimi narodi v atletiki itd. Naš narod do najnovejšega časa ni poznal telesne vzgoje, ni poznal sistema, vendar pa je imel smisel za telesno gibanje, za zdravje, za junaške pohode, za borbe za slabejšega in podjarmljenega, za vrline ptice-sokola itd., vse to je uvrstil v fizični kult in narodno zdravje. Najlepši dokaz za vse to so nam naše narodne pesmi, zlasti bratov Srbov. Tudi im ptice sokola je prešlo od nas k bratom Čehom. O tej ptici poje naša pesem kot ptici poleta, drznosti, brzine, dalekovidnosti itd. Ta kult je ustvaril pri nas značaj našega naroda.

Zaradi tega zakon o telesni vzgoji našega naroda ne sme biti nasproten tem momentom iz preteklosti, marveč, da popolnoma odgovarja takemu značaju in življenju našega naroda. Zakon o telesni vzgoji se mora ozirati na značaj našega naroda, kajti zanj ni vse drug, bradlja, konj in podobno, marveč naše narodne igre, združene s skupnimi prostimi vajami. Telesna vzgoja je treba dati vsemu našemu narodu in to predvsem s higijsko telovadbo, da z njo preprečimo biološko propagando narodovih množic. Kadar se nam bo to posrečilo, potem lahko začnemo z čisto fizično vzgojo. Meščanom je treba dati predvsem: mnogo gibanja, zraka in solca. Kar se tiče šole, tej je treba dati tako telesno vzgojo, ki bo predvsem koristna onemu delu človeškega telesa, ki največ trpi v šolskem življenju, to so prsa, srce in pluća. Telesna vzgoja v vojski mora povzdigniti obrambo domovine do najvišje stopnje.

Tako bi telesna vzgoja delovala na pripadnike: na kmetih, v meslih, v šoli in vojski, da postane narod zdrav. Toda zdravje je poglavitni pogoj normalnega življenja tako posameznikov, kakor društev in naroda. Brez zdravja ni ekonomske sile in socialne pravice in narodne zavesti, ni ohranitve države.

Radio

Ljubljana, sredi, 26. avgusta. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Literarna ura (Silvester Škerl). 20.00 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. 20.30 Večer Saša Santla: I. Uvodno besedo govori dr. Rupel; II. Gg. Drago Burger in Drago Žagar pojeta Santlove pesmi. 22.00 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, četrtek, 27. avgusta. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.30 Salonski kvintet. 19.00 Prof. Pengov: Kako proizvajajo flora sladkor in škrob. 19.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. 20.00 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. 20.30 Violinski koncert g. Karla Rupel. 21.30 Operni duetni večer. Izvajata gđ. Vera Majdič in g. Svetozar Banovec, solista ljubljanske opere. 22.30 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, sredi, 26. avgusta. 11.35 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Poročila. 19.00 Narodne pesmi. 20.00 Predavanje. 20.30 Radio orkester. Beograd, četrtek, 27. avgusta. 12.35 Plošče. 12.45 Narodne melodije. 13.30 Radio orkester. 19.30 Narodne pesmi. 20.00 Medicinsko predavanje. 20.30 Prenos iz Ljubljane. 22.30 Dnevne in sportne vesti. 22.50 Radio orkester. Zagreb, sredi, 26. avgusta. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Poročila. 20.15 Kulturne in društvene vesti. 20.30 Ruski večer. 22.00 Poročila, vremenska napoved. 22.10 Ruski večer (nadaljevanje).

Praga, sredi, 26. avgusta. 11.30 Plošče. 12.30 Moravska Ostrava. 14.10 Plošče. 14.30 Bratislava. 17.20 Plošče. 19.05 Saksofon. 19.25 Narodne pesmi. 19.55 Bratislava. 21.30 Moravska Ostrava.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VIII. No. 4579/1. 2370

Razglas

V registru pomožnih blagajn se je pri Trgovskem dobrodelnem društvu »Pomoč«, reg. pom. blagajni v Ljubljani, vpisala izprememba čl. 10. pravil.

Izprememba pravil se nanaša na izplačevanje posmrtnin z ozirom na člane, ki so po 20 letih oproščeni nadaljnega vplačevanja pristojbin.

Kraljevska, banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani dne 18. avgusta 1931.

Razglasi sodišče in sodnih oblastev

E 153/31—9. 2375

Dražbeni oklic.

Dne 21. septembra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 2, dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Dolence vl. št. 102.

Cenilna vrednost: Din 21.301.—; vrednost pritike: Din 1620.—; najmanjši ponudek: Din 15.280.—.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Škofji Loki, odd. I.,
dne 20. avgusta 1931.

E 278/31—13 2366

Dražbeni oklic.

Dne 26. septembra 1931. dopoldne ob osmih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Sv. Miklavž, vl. št. 4.

Cenilna vrednost 152.700 Din 50 p. Vrednost pritike 2950.— Din; najmanjši ponudek 101.800.— Din; vl. št. 116, cenilna vrednost 12.712.— Din, najmanjši ponudek 8478.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ormožu,
dne 11. avgusta 1931.

E 127/31—2. 2367

Dražbeni oklic.

Dne 9. oktobra 1931. dopoldne ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Zales, vl. št. 28, 84 in 92.

Cenilna vrednost: 20.081.— Din. Vrednost pritike: 1931.— Din; najmanjši ponudek: 20.000.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ložu,
dne 17. avgusta 1931.

Konkurzni razglasi

Sa 20/31—4. 2374

Poravnalni oklic.

Otvoritev poravnalnega postopanja o premoženju Ameršek Josipa, trgovca Loke št. 109, p. Trbovlje I.

Poravnalni sodnik: dr. Pernat, starešina okrajnega sodišča v Laškem.

Poravnalni upravitelj: dr. Drnovšek, odvetnik v Laškem.

Narok za sklepanje poravnave pri tem sodišču dne 23. septembra 1931 ob devetih.

Prijavi rok do 17. septembra 1931.

Poravnalna kvota: 40% v teku 1 leta.

Okrajno sodišče v Celju, odd. I.,
dne 8. avgusta 1931.

Sa 7/31—6. 2359

Oklic.

Poravnalna stvar Beve Franceta iz št. Jerneja.

Med dolžnikom in upniki dne 18. julija 1931 sklenjena poravnava po kateri se plačajo prvenstvene terjatve popolnoma, vse druge terjatve pa s 40% kvoto tekom šest mesecev po pravomočnosti potrditve poravnave, se v smislu § 51 por. r. potrdi.

Poroka sta: Beve Vinko, posestnik v Belicerkvi, in Novoselc Franc, posestnik v št. Jerneju.

Okrajno sodišče Novo mesto, odd. II.,
dne 4. avgusta 1931.

Sa 3/31—82. 2358

Konec poravnalnega postopanja.

Poravnalno postopanje Gajšek Ludovika, trgovca v Sp. Hudinji pri Celju, je končano s potrditvijo poravnave.

Okrajno sodišče v Celju, odd. I.,
dne 31. julija 1931.

Sa 15/30—13. 2376

Konec poravnave.

Poravnalno postopanje dolžnika Pollak Josipa, trgovca v Dolnji Lendavi, registrovanega pod firmo Lazar Pollak v Dolnji Lendavi, je končano.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. III.,
dne 13. avgusta 1931.

Sa 12/31—15. 2373

Konec poravnalnega postopanja.

Poravnalno postopanje Žerak Ignac, trg. na Vranskem, je končano s poravnavo.

Okrajno kot poravnalno sodišče v Celju,
odd. I., dne 19. avgusta 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

T. No. 1001/57. 2368

Razglas o licitaciji.

Sresko načelstvo v Celju razpisuje po nalogu kr. banske uprave Dravske banovine v Ljubljani V. No. 4234/2 z dne 15. avgusta 1931. na podstavi členov 86 do 98 zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910. in njegovih izprememb, odnosno dopolnitev za oddajo zidarskih del pri popravu fasade ter kleparskih in plekarskih del na glavnem poslopju javne bolnice v Celju.

I. javno pismeno ofertno licitacijo v skrajšanem roku na dan 18. septembra 1931. ob enajstih dop. pri sreskem načelstvu v Celju. Vse potrebne podatke in pojasnila dobe zainteresirani v uradnih urah pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Celju.

Ponudbe se morejo glasiti za vsa dela, ali pa za vsako delo posebej v obliki enotnega popusta v odstotkih na cene odobrenega proračuna, ki znaša:

1. za popravo fasade na glavnem poslopju Din 190.454.—
2. za kleparska dela Din 53.895.—
3. za plekarska dela Din 12.106.—

skupaj Din 256.455.—

Svojeručno spisane ponudbe na uradnem formularju, opremljenem s kolkom za 100 dinarjev (priloge s kolkom po 2.— Din) morajo izročiti ponudniki ali njih pooblaščenca na dan licitacije v zapečatenem zaviti in z zunanjo oznako: »Ponudba za prevzem zidarskih, kleparskih in plekarskih del pri popravu fasade na glavnem objektu javne bolnice v Celju ponudnika N.N.« neposredno v roke predsednika licitacijske komisije med 10. in 11. uro dopoldne. Poznejše ali nepravilno opremljene ponudbe ne bodo upoštevane.

Vsak ponudnik mora v ponudbi izrecno izjaviti, da v celoti pristaja na vse gradbene pogoje, ter položiti kavcijo, katere znaša za zidarska dela 20.000.— Din, za kleparska dela 6000.— Din in za plekarska dela 2000.— Din.

Kavcija se mora položiti pri blagajni davčne uprave v Celju najkasneje na dan licitacije do desetih in sicer v gotovini, državnih vrednostnih papirjih, ali garancijskih pismih, izdanih po denarnem zavodu v smislu čl. 88 zakona o državnem računovodstvu in registriranih v smislu čl. 24 pravilnika za izvrševanje določil iz oddelka: »B. Pogodbe in nabave«. O položeni kavciji prejme ponudnik blagajniško položnico, ki jo predloži za vročitvijo ponudbe predsedniku licitacijske komisije.

Poleg tega je treba predložiti predsedniku licitacijske komisije potrdilo davčne uprave, opremljeno s kolkom za 20.— Din, da so plačani vsi davki v tekočem četrtletju, dalje overenje ministrstva za gradbo, da se sme ponudnik udeleževati javnih licitacij, in overenje zbornice za trgovino, obrt in industrijo o sposobnosti za izvrševanje ponujenega posla. Pooblaščenca morajo predložiti poleg tega pooblastilo, da smejo zastopati svojo firmo pri licitaciji.

Banovinska uprava si izrecno pridržuje pravico oddati delo brez ozira na višino ponujene svote, oziroma vse ponudbe odkloniti brez vsake obveznosti.

Vsak ponudnik mora ostati v besedi 30 dni po licitaciji.

Sresko načelstvo v Celju,
dne 21. avgusta 1931.

Štev. 2969/31. 2382

Razglas.

Direkcija šum v Ljubljani proda na prvi pismeni licitaciji okrog 6300 prm v lastni režiji izdelanih trdih drv loko skladišče pri železniških postajah Boh. Bistrica, Nomenj, Soteska, Dovje-Mojstrana, oziroma skladišče ob Rečici.

Na predpisanim vzorcu spisane ponudbe, opremljene s kolkom za 100 Din in 10% vadijem, je vložiti najkasneje do 14. septembra 1931 do enajste ure dopoldne pri direkciji šum v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 1, kjer se bo tega dne vršila licitacija.

Obrazci ponudb in vsa pojasnila se dobe pri direkciji šum v Ljubljani ter pri šumskih upravah v Boh. Bistrici, Kranjski gori in na Bledu.

Direkcija šum v Ljubljani,
dne 24. avgusta 1931.

I/3 št. 391/1931/2 pers. 2371

Razpis.

Pri mestnem fizikatu v Ljubljani je polniti mesto mestnega zdravnika-praktikanta.

- Pogoji so sledeči:
1. državljanstvo Kraljevine Jugoslavije;
 2. starost ne nad 40 let;
 3. dokaz, da je odslužil kadroški rok ali da je vojaške službe oproščen;
 4. dokaz, da je diplomiran doktor vsega zdravilstva in da je dovršil po državi za zdravnike predpisano prakso v javni bolnici.

V teku treh let po dnevu vstopa v mestno službo mora napraviti fizikalni izpit, prednost imajo pa oni, ki že imajo ta izpit.

Pravilne z vsemi potrebnimi dokazili opremljene prošnje je vložiti najkasneje do 28. avgusta 1931.

pri predsedstvu mestnega magistrata v Ljubljani (personalni referent).

V Ljubljani, dne 21. avgusta 1931.

Mestno načelstvo Ljubljana.

Razne objave

2380

Vabilo

na VI. redni občni zbor,

ki ga bo imela Commerce d. d. dne 22. septembra 1931 ob desetih v družbenih prostorih v Ljubljani, Tavčarjeva ul. 2/I.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega sveta.
2. Predložitev bilanc in poročilo revizorjev.
3. Sklepanje o odobritvi bilanc za leto 1929 in 1930 in o podelitvi absolutorija.
4. Volitev upravnega sveta.
5. Volitev revizorjev.

Po § 14 družbenih pravil se smejo udeležiti občnega zbora oni delničarji ki so položili pri družbeni blagajni v Ljubljani šest dni pred zborovanjem vsaj deset delnic z nezapadlimi kuponji vred.

V Ljubljani, dne 24. avgusta 1931.

Upravni svet.

2364—3—2

Objava.

V noči od 23. na 24. junija 1931 sta mi bili ob prenočevanju v službi poleg drugih predmetov ukradeni na Šenturški gori legitimacije, in sicer:

A) Po obrazcu 50 pravilnika za finančno kontrolo, izdano dne 12. marca 1923 pod št. 831 po bivšem oblastnem inspektoratu finančne kontrole v Ljubljani in

B) legitimacija za kupovanje kart z popustom 50% redne tarife za mešane, potniške in brze vlake, izdana dne 1. januarja 1930 pod št. 184.247 od direkcije državnih železnic v Ljubljani.

Obe legitimaciji proglašam za neveljavni.

V Kranju, dne 23. avgusta 1931.

Ivan Verbič, s. r.,
podpreglednik finančne kontrole.

P. Ripson:

46

Marsove skrivnosti

(Roman.)

Nato je bilo treba misliti na beg, toda kam in kako? Robert je samo vedel, da je pred njim prepad, za njim pa navpična stena, na koje ven štrlečim obzidku se je nahajal. Ako je bila možnost, plezati po steni navzgor, potem je bil rešen, ako ne, mu tudi sedanja sloboda ni ničesar pomagala. Začel je polagoma tipati nazaj. Plazil se je po vseh štirih na desno, toda zadel je ob navpično steno in ni mogel dalje. Na levi je imel več sreče, rob se je ob skali vlekel naprej, toda ne navzgor, temveč navzdol. To seveda ni bilo preveč razveseljivo, kajti treba je bilo priti navzgor in ven iz kaverne. Ker pa ni preostalo drugega, je Robert tipal naprej in lazil po vseh štirih previdno dalje. Naenkrat je čutil, da se na svojem potu obrača navpično proti steni in od prepada proč. To mu je bilo le ljubo, ker se je vedno bal, da bo padel v brezno. Po nadaljnjem plezanju je spoznal, da se nahaja v podzemskem hodniku, ki se razširja. Sam Bog ve, kam je vodil.

Robert se je bal, da vampirji ne bi prehitro prišli nazaj in opazili, kaj se je zgodilo, ter mu sledili na begu. Zato je hitel, kolikor je mogel, naprej. Seveda je napredoval silno počasi, kajti bil je v popolni temi

in srečo je še imel, da skale, preko katerih se je spuščal navzdol, niso bile preveč koničaste. Prijetno mu je že bilo, da se ni več razširjal po tem podzemskem hodniku oni smrad, ki je vladal v kaverni. Naenkrat je občutil, da je zrak precej vlažen, tudi na skalah je bilo to opaziti, bile so mokre. V daljavi se je nekaj svetlikalo pred njim. Oprezno je nadaljeval svojo pot. Bil je prijeto presenečen, ko je opazil, da je to svetloba preperelih kosov lesa, ki so ležali po tleh. Kmalu se je vsa okolica svetila v slabotni modrikasti luči. Spomnil se je pripovedovanja svojega prijatelja Pinta, ki mu je pravil, da je v podzemskem rovu nekega indijskega samostana naletel na glivice v ogromni množini, ki so se svetile. Sedaj je bil prepričan, da je na potu proti solnčni luči, v smeri proti izhodu iz te strašne votline. Toda čeprav je sedaj lahko hodil po konci in stopal zelo naglo po tem čudovitem rovu, ki je bil včasih bolj širok, včasih pa tako ozek, da se je komaj preril naprej, je vendar rabil še dobro uro, preden je v daljavi zapazil dnevno luč. Lahko si mislimo, s kakšnimi občutki je stopil na plano.

Sedaj je bil tu vsaj začasno na varnem pred vampirji. Pokrajina pa, v kateri se je nahajal, mu je bila popolnoma neznana. Sodeč po višini solnce, ki je stalo skoraj navpično na nebu in po vročini, ki je tu vladala, je bil mnenja, da se nahaja zelo daleč od naselbine Marsovec, morda več tisoč kilometrov, in sicer v bližini Marsovega polutnika.

Spomnil se je besed Aeje, ki mu je bila večkrat dejala, naj nikar ne hodi proti jugu, češ da je tam vročina in na tisoče nevarnosti preži z vseh strani. Nahajal se je na obronku zelo velike gore, ki je imela obliko stožca in je brez dvoma bila nekdanji ognjenik. Ko je začel ogledovati okolico, ni mogel verjeti svojim očem.

Zapazil je nekaj svetlega na bližnji skali in ko je stopil bližje in potipal, je videl, da je čisto, suho zlato. In koliko ga je bilo! Na tisoče in tisoče vagonov bi bil lahko naložil. Pol gore je bilo iz zlata. Robert ga je tipal kot otrok, ki dobi novo igračko. Vzel je kose zlata v roko in jih tehtal. V istini, bilo je čisto zlato, kajti njega teža je bila zelo velika. Smejal se je in študiral, kaj bi se dalo vse na zemlji početi s takšnimi zakladi, ali tu to zlato ni bilo več vredno kot železo, da še celo manj, kajti iz železa bi se dalo marsikaj skovati, iz čistega zlata pa nič. Tu je Robert jasno spoznal, da zlato ni prav nič vredno, da mu je vrednost dala šele človeška lakomnost in nenasitnost. Prijel je za kepo te ničvredne kovine in jo zalučal daleč proč. Prvo, kar je sedaj začel iskati, je bila hrana. Ni mu bilo treba iti daleč in naletel je na obronku gore sredi strjene lave na vinsko trto, ki je imela prekrasne grozde. Z navdušenjem je Robert začel zobati velike jagode, ki so bile naravnost izborne. Pojedel je več grozdov in se tako nasitil in si ugasil žejo.

Plavalka Anita Grew

Hčerka ameriškega veleposlanika v Turčiji Anita Grew je preplavala morsko ožino Bospor od Črnega do Marmarskega morja (30 kilometrov daleč). Plavala je 5 ur, njen oče pa jo je spremljal v motornem čolnu.

Star raziskovalec raka

S proučevanjem težke bolezni raka se bavi dandanes na tisoče učenjakov. Živeli so pa že pred stoletji ljudje, ki so se trudili spoznati in zdraviti to nevarno bolezen; med temi ljudmi pa je eden od najzanimivejših osebnih zdravnikov sultana Ala-daila (1135—1204), ki je napisal učeno medicinsko delo, kjer se bavi tudi z rakom. Zdravnik se je pisal Maimonides, njegovo delo pa je bilo zadnjič tiskano l. 1804.

Maimonides se bavi v svoji knjigi najprej z vzroki raka. On analizira najprej kri in razločuje tri vrste krvi: rdečo, belo in črno. »Črna kri« pravi vedno »črna sok«. Najboljša kri je rdeča kri, najslabša pa je »črna sok«. Nato preide Maimonides na delovanje drugih organov: jeter, žolča in vranice. Jeter »izdelujejo« kri, vranica pa očisti kri tistih sestavin, ki bi telesu in zdravju škodovala, če bi prodrle v telo. Če pa vranica slabo deluje, se dela »črna sok«, in če telo tega soka ne izloči, se razvije rak.

Po Maimonides-u je rak ozdravljiv, če se posreči »črna sok« iz telesa iztebiti. Kri pa je treba očistiti večkrat. To pa se zgodi najlažje tako, če človek pravilno živi, da se dela v njem vedno več zdrave krvi. Posebno dobro je, če piješ posneto mleko, dobra pa je tudi zelenjava vsake vrste, potem ribe, ki jih naloviš v potokih med skalami, pa tudi meso perutnine, izvzemši vodnih ptic. Kdor pa uživa le mleko in mlečne jedi, ne bo nikdar dobil raka.

Tako pravi Maimonides, ki je živel pred nekaj stoletji.

Vsakdanje življenje v Moskvi

V moskovskih časopisih niso najbolj zanimivi uvodniki in podlistki, ki so si vedno podobni kakor krajcar krajcarju, in tudi »visoka politika« ni prav nič zanimiva, pač pa so zanimiva drobna poročila iz vsakdanjega življenja. To so poročila, kaj se je vse zgodilo na cestni železnici, na ulicah, po jedilnicah, po fabrikah in trgovinah. Te drobne sličice ustvarjajo namreč pravo sliko moskovskega vsakdanjega življenja. Tega življenja pa tuji in turisti, ki prihajajo v Moskvo iz vseh delov sveta, navadno niti ne opazijo.

Moskovski časopisi n. pr. predlagajo, naj odpravijo svetilke na ulicah, češ da ovirajo tisti stebri avtomobilski promet. Za šoferje je sicer važno, da so ulice dobro razsvetljene, vendar pa šoferji silno sovražijo luči na stebrih in jih polomijo na leto nekaj stotin. In to danes, pravijo listi, ko je v Moskvi komaj 10.000 avtomobilistov. Kaj bo šele potem, ko bo vozil po moskovskih ulicah na tisočih avtomobilov!

Tudi otroci so veliki sovražniki poulčnih svetilk. Otroci streljajo nanje s fračami, odrasli ljudje jih pa prav nič ne motijo, ampak

samo opazujejo, če bo dečko zadel ali ne. Tako je Moskva zlasti ob nedeljah skoro vsa v temi, ker imajo monterji prosto.

Težko je v Moskvi tudi za ljudi, ki bi se dali radi obriti in ostriči. Kdor se hoče »pomladiti«, mora računati s tem, da bo čakal nekaj ur. Dosti pa je ljudi, ki bi se radi brili sami doma, toda tudi to je težka stvar, ker ni britev in tudi ne aparatov za britje. Tako se je pojavil v nekem moskovskem listu predlog, naj vlada odpre posebno brivnico »Brij se sam«, kjer bodo ljudje imeli na razpolago britve, milo, krtače itd., potem pa naj vsak svoje delo opravi kakor ve in zna.

Velika težava je tudi z žlicami in z vilicami. Večina ljudi hodi namreč na hrano v javne kuhinje, tam pa morajo silno dolgo čakati, predno je kakšna žlica prosta. V trgovinah pa žlic in vilic ni...

Tudi s snago je bolj tako — tako. Na kolidorih mora vladati po naredbi vlade največja snaga. »Dobro«, si je rekel neki postajenalec, »bomo napravili« — in dal je odnesti »čakalnice vse klopi.« Sedaj naj pa potniki čakajo, kjer hočejo, ampak tukaj bo snaga...

Dobra opomba

V nekem znamenitem hotelu v francoskem kopalšču Biarritz-u (na atlantskem oceanu) kažejo gostom spominsko knjigo, kjer so se »vpisovale« razne odlične osebe. Tako je napisala odlična pevka Ivogün tele besede v knjigo: »Lep glas je lep dar božji« — Ivogün. Takoj za tem stavkom sledi drugi: »Tudi slab glas ni slaba stvar« — Yvette Guilberte. — Svedaka pisateljica Selma Lagerlöf pa je dostavila: »Najlepši dar božji je molk.« — Človek skoraj ne bi verjel, da je Selma Lagerlöf — ženska...

Veliki zakladi radija v Kanadi

Amerikanski časopisi poročajo, da so odkrili v severni Kanadi ogromna ležišča radija, ki so mnogo več vredna kakor pa nekdanja zlata polja. Ko so ljudje zvedeli za to naravno bogastvo, so začeli od vseh strani dreti v severno Kanado. Ni pa za ljudi dosti upanja, da bi prišli na svoj račun, ker bo vlada bržkone v svoji režiji in na svoj račun izkoriščala rudnike, kjer se nahaja uran, iz katerega pridobivajo radij.

Smrt znamenitega ponarejevalca denarja

V ječi v mestu Alicante (v Španiji) se je te dni obesil v svoji celici, kjer je bil prebil že štiri dolga leta, znameniti ponarejevalec denarja Cabro Tornes.

Ta mož je bil po svojem poklicu fotograf in velik mojster v svoji stroki. Težko pa je bilo bilo zanj, da se ni hotel preživljati s poštnim delom, ampak se je lotil z vso vmeno ponarejanja. Ponarejal je vse, od vstopnic za bikoborbe do največjih španskih bankovcev. Pred 20 leti so ga zaprli in je moral presedeti precej let v ječi, nato pa je živel nekaj časa pošteno in solidno in si je pridobil lepo premoženje. Toda njegovi nekdanji prijatelji so ga kmalu zopet izvabili na kriva pota.

Začel je ponarejati bankovce po 100 pezet in španska državna banka je l. 1927. ugotovila, da se število ponarejenih bankovcev od dne do dne bolj množi. Strah pred ponarejenim denarjem se je razširil po celi deželi, kajti falzifikati so bili odlični. Vsak se je hotel stotakov le iznebiti, jemati jih pa nihče ni hotel,

ne trgovce, ne urad. To je dovedlo do neverjetne zmede. Razburjenje se je pognalo šele potem, ko je banka izdala nove bankovce in stare, bržkone tudi ponarejene, zamenjala z novimi.

Policija pa je prišla ponarejevalcem kmalu na sled. Ponarejevalci so namreč ustanovili na de deželi malo banko, odkoder so razpečevali ponarejeni denar po celi državi. Ugotovili so, da so lopovi v par letih izdali za milijone ponarejenega denarja. Policija pa je bila kar presenečena, ko je videla, s kako priprostimi sredstvi so denar ponarejali. Kot glavne krivce so zaprli Tornesa, ki je svoje delo tudi priznal. Tornes je bil obsojen na dolgoletno ječo, sedaj pa ga je ječe rešila smrt.

V Perziji se ne bodo več zgođali možili in ženili

V Perziji mladina zelo naglo dozoreva in zato so se tam možili in ženili že otroci. Perzijski parlament v Teheranu pa je te dni sprejel novo postavbo, ki pravi, da se fant ne sme poročiti pred svojim 19. letom, čeprav je gođen za ženin že s 14 leti, dekleta pa, ki so se doslej lahko možile že v 9. letu svoje starosti, morajo čakati, da dosežejo 15 let. Časopisje je izkoristilo to priliko, da piše tudi proti mnogozestvu, ki ga je v Perziji še vedno dovolj (in v Evropi mogoče še več). Časopisje zahteva, naj se postavbo omeji število žen, ki jih sme imeti mož.

Velik škandal v Marseille-u

V občinski upravi velikega pomorskega francoskega mesta Marseille so odkrili velike nerednosti. Pri zadnjih občinskih volitvah je namreč glasovalo tudi na stotine — mrličev, kar je opozicija dokazala z izvirnimi listinami. V blagajni pa je manjkalo mnogo 100.000 frankov, ki so bili baje izplačani za podpore siromakom in onemoglim ljudem, pri preiskavi pa so dognali, da je prejemalo podpore na stotine — mrličev. Vsled teh odkritij vlada v občinski upravi silno razburjenje.

65 let star kolač

V državnem muzeju v Missouri imajo zbirko prav ameriških redkosti. Te dni so postavili v muzej še kot posebno redkost ženitovanjski kolač, ki je že 64 let star. Na anglosaških ženitovanjskih pojedinah namreč nikdar ne sme manjkati večji ali manjši in bogato okrašen kolač, ki ga načne nevesta in odreže vsakemu gostu svoj kos. Ostanke ženitovanjskega kolača pa v Ameriki zelo skrbno hranijo, tako kakor hranijo pri nas mestne in kmečke neveste svoje pajčolane ali poročne obleke. Nedavno pa so obhajali nekje zlato poroko in pri tej priliki sta dala slavljence okrasiti mizo s tistim kolačem, ki je krasil mizo tudi na dan njune poroke. Tega kolača seveda niso več našli, ampak so ga dali v muzej.

Zopet nekaj »Škotskih«

Na škotsko varčnost ali bolje: skopost, kroži po Angliji nebroj zabavljic in šaljk. Evo vam nekaj novih:

Alei je bil član male kvartopirske družbe. Igrali so vedno »v štrih«. Zgodilo pa se je, da je eden od te četvorice umrl. Kakor vsi planinci, tako so tudi Škoti silno praznovrni. Zato so sklenili preostali trije, da morajo rajnkemu svojemu prijatelju dati nekaj s seboj za popotnico v novo življenje na onem svetu.

Prva dva sta darovala rajnkemu vsak po 1 funt (275 Din). Tretji pa je napisal ček na tri funte, ga položil k mrliču in vzel dva funta nazaj, ki sta jih bila položila prva dva člana družbe k mrliču.

Škotski kmet se je peljal v mesto z vlakom. V vagonu je bilo še več drugih potnikov. Škot potegne iz žepa pipico in prosi svoje sopotnike drugega za drugim malo ognja.

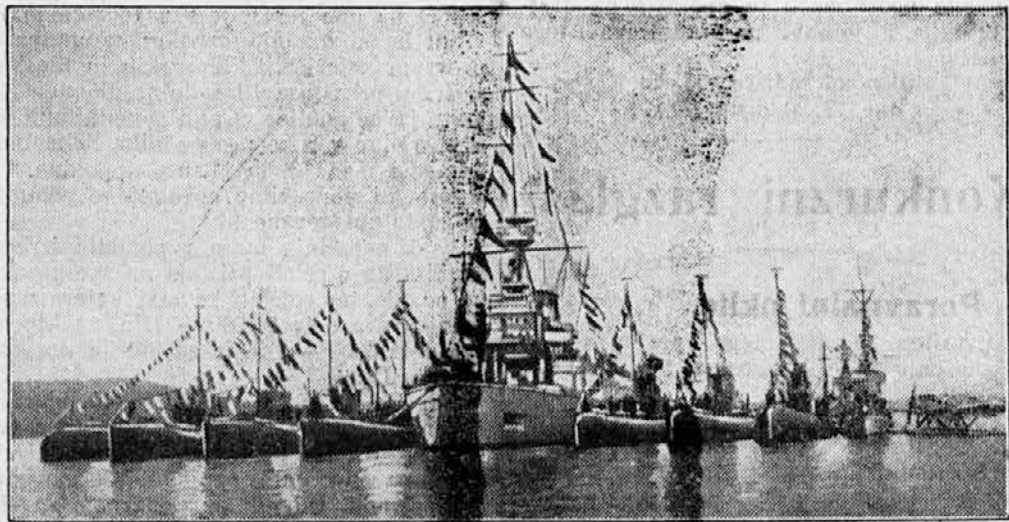
»Obžalujem,« je rekel eden in drugi, »nimam vžigalke«

»Prokleta banda,« je zamrmral kmet in potegnul iz žepa — svoje vžigalice...

Otvoritev radio-razstave v Berlinu

Zgodovinski oddelek razstave obsega dobo od leta 1890 do 1931

Parada švedske mornarice

Švedska mornarica je imela te dni pod vrhovnim kraljevim poveljstvom svoje velike pomorske vaje. Po vajah so priredili veliko vojaško parado. Na sliki vidimo matično ladjo za podmornice, na desni in levi pa podmornice v paradni opremljeni.